



AJANS PRESS

17 Eylül 2017 Pazar

BASIN YANSIMALARI RAPORU

İÇİNDEKİLER

Sıra	Tarih	Yayın	Başlık	Sayfa
1	24.05.2017	Alem	"ARKASINDA BİR KURUM OLMAKSIZIN KENDİ GAYRETLERİ	3
2	16.05.2017	Dünya	ÖZLEM ERMİŞ BEYHAN	23
3	01.05.2017	Hidrolik Pnömatik	SANAYİNİN DİJİTALİŞMESİ KONFERANSI: ENDÜSTRİNİN	25
4	25.05.2017	Hürriyet Kelebek	İZ BIRAKAN KADINLAR	28
5	25.05.2017	Posta	MÜGE DAĞISTANLI	30
6	05.05.2017	Yeni Sakarya	HAMDİ ŞENOĞLU	31

“Arkasında bir
kurum olmaksızın kendi
gayretleri ile **sosyal**
sorumluluk alanına
el atan **100 kadının**
hikayesini
araştırdık.”



Geleceğe iz bırakan Kadınlar

Çaba Derneği kuruluşunun 12. yılında İZ 12 ödülleri ile geleceğe iz bırakan kadınları onurlandırıyor. Anamlı projeleri ile hayatta fark yaratan kadınlar yola çıktıkları birbirinden değerli projeler ile geleceğe yön veriyor.

Petek KIRBOĞA - petek.kirboga@alem.com.tr / Fotoğraflar Pınar GEDİKÖZER

ÖZLEM CANKURTARAN

ÇABA Derneği olarak 12. senenizde 'geleceğe iz bırakan kadınlar' ödüllendirme fikri nasıl ortaya çıktı?

12. senemizde derneğimiz çok iyi bir noktaya ulaştı. Yeni kurulan derneklerden ve tek başına sosyal sorumluluk için çabalayan insanlardan bize çok fazla öneri gelmeye başladı. Bunun üzerine kendi kriterlerimizi oluşturduğumuz yapımızda biz de ödül verebilir, oluşan birikimimizle sosyal sorumluluk projelerine yön verebiliriz diye düşündük. Bu sene vereceğimiz ödüller için de kadınları desteklemek istedik.

Neden kadınları seçtiniz?

Kadınlar ülkemizde olumsuz olaylar yaşıyor ve acı çekiyor biz de bunlara şahit oluyoruz, üzülüyoruz ama bir yandan da duyuluyor olması iyi bir gelişme. Arkasında bir kurum olmaksızın kendi gayretleri ile sosyal sorumluluk alanına el atan kadınları seçmek istedik. Daha sonra yanlarına birtakım destekçiler alsalar da yola çıkışlarında yalnız olan kadınları seçtik. Bu kadınları seçerken araştırmalar yaptık ve geleceğe iz bırakan işler yapanları belirledik. Geleceğe iz bırakmak çok kıymetli bir durum.

Kaç ismin arasından 12 ismi seçtiniz?

Türkiye çapında detaylı bir arama yaparak pek çok hikaye topladık, araştırdık. İlk başta ulaştığımız 100 kadından elemeler yaparak 30 kadına kadar indik, bu bir ön eleme oldu. 12 jüri üyesi tüm detayları ile yazdığımız hikayeleri elekti, uzun bir zaman incelemede bulunarak kendi listelerini çıkardılar. Aslında bulduğumuz her hikaye ödüle layık, o 100 isim de ödüle layık. İsim sonunda 12 tane ödülümüzün yanında bir tane de ÇABA Genç Özel Ödülü belirlenmiş oldu.

Jüride kimler vardı?

Sanatçı Demet Akbaş, Doğu Otomotiv Yön. Krl. Başk. Aclan Acar, EKAV Başkanı İnci Aksoy, Aras Kargo

Yön. Krl. Başk. Evrim Aras, Denizbank Yön. Krl. Bşk. Hakan Ateş, Eczaçabası Kurumsal Başkanı Sedat Birol, TIKAD Başkanı Nilüfer Bulut, TOGEMDER Başk. Saadet Güllübaran, Atasay Yönetim Kurulu Üyesi Çiğdem Kemer, Sabancı Vakfı Genel Müdürü Zerrin Koyunsoğan, Türkcell Koordinatörü İbrahim Bayram, Acıbadem Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Şahin.

Sıra dışı bir ödül töreni hazırlığı içerisinde, detaylardan bahsedebilir misiniz?

Biz hep sıra dışı işler yaptık. Birilerine yardım ederken de eğlenceli işler yapalım istedik. Çok canınızı sıkan bir ortamdan hiçbir şey almayabilirsiniz. İnsanların sadece oturarak konuşmaları dinlediği, uzun konuşmaların yapıldığı ve konsantrasyonlarının bozulduğu bir ortamda ödül vermek istemedik. Bu defa ödül törenimizde ödül alanların bir sövle tanıttığı eğlenceli bir tören hazırladık. Ödül alan herkesin hikayesi ile ilgili bir söv yer alıyor. Büyüleyici bir görsel sövlen ve dinamik bir ödül töreni olacak.

Her sene farklı kategorilerde mi olacak ödüllerinizi?

Evet, önümüzdeki sene ne ödülü vereceğimizi henüz ben de bilmiyorum. Biraz gündem de belirliyor olacak verdiğimiz ödüller. Her zaman bir adım önde olmayı isteniz ama vereceğimiz ödülün sosyal sorumlulukla ilgili olacağı kesin.

Sizin ÇABA Derneği'ne dahil olma hikayenizi nasıl geliştirdiniz?

2009 yılında dahil oldum. Ablam Sıla Cankurtaran demekteydi biz de dışarıdan destekliyorduk. Dernek 'En Çok Senin Yemeklerini Özledim' adlı bir yemek kitabı çıkarmıştı ve bir çekim yapmak istiyordu. Ben de benim evimde çekilmesini teklif ettim. Doktor olduğum için disiplinli ve didaktiktimdir, oradaki çalışmalarım ve genel çalışma biçiminden dolayı benim de dernek

için çalışmamı istediler. Ne olduğunu anlamadan derneğe girdim ve sonrasında başkan olmamı istediler. İki sene başkanlık yaptıktan sonra tüzüğü değiştirerek başkanlığı uzattılar, altı senenin sonunda başkanlığı bıraktım. Derneğin kurucularından Özlem Zehebi başkanımız şu anda, benim başkanlık dönemimde de her zaman çok yardımcıydı onsuz bu demek düşünülemez, çok da yaratıcı bir kişiliktir. İyi işler yapıyoruz böyle bir derneğe başkan olmak çok onur verici.

ÇABA'nın çalışma prensibinden bahsedebilir misiniz?

Biz valilikle iş birliği ile dezavantajlı çocuklar için çalışıyoruz. Çocuklara binalar, okullar yapıyoruz. Onlara her türlü hizmeti götürmeye çalışıyoruz. Çocuklarımızla her zaman sıcak temas halindeyiz. Dün gece geç saatlere kadar yine çocuklarımızdan biri ile telefonla konuştum. Beni bularak her türlü derlerini anlatıyorlar. Bir de eğitim projelerimiz var. Çanakkale Üniversitesi'ne bağlı ÇABAÇAM anaokulumuz var. Orada beş yaşındaki çocuklara, benim en çok önemseydiğim konulardan olan, ülke kontrolü, çatışma ve farklılıklara saygıyı öğretiyoruz. O çocuklardan büyüdüklerinde kimseye zarar gelmeyeceğini biliyoruz. Ülkemize layık düzgün çocuklar yetiştirmeye çalışıyoruz.

Ödül gecenizin geliri ile gerçekleştirilecek olan projenizden bahsedebilir misiniz?

Ödül törenimizin geliri Elazığ'da yapımına başladığımız 16 derslikli ÇABA ilkokul ve üç derslikli ÇABAÇAM anaokuluna aktarılacak. En büyük hedefimiz çok büyük bir çocuk köyü kurmak, rehabilite olan çocuklar 18 yaşından sonra hayata adapte olmakta, iş bulmakta, gelecek kurmakta yine zorluklar yaşıyorlar. Hayalimiz düşündüğümüz bir büyük proje ile onları tam olarak hayata hazırlamak.

ECE ÇİFTÇİ

Lise yıllarından beri sosyal sorumluluk projeleriyle ilgilenen Ece Çiftçi, lisede başlattığı daha sonra üniversitede geliştirip büyüttüğü SosyalBen projesi ile ödüllü kucaklıyor.

Sizi yakından tanıyabilir miyiz?

SosyalBen Vakfı ve SosyalBen Akademi'nin kurucusuyum ve şu anda aktif bir şekilde ikisinde de çalışmaya devam ediyorum. Kendimi bildim bileli sosyal girişimcilik ile ilgileniyordum, bu ilgi profesyonel hayata kadar geldi.

14 yaşında gerçekleştirdiğiniz projeden bahsedebilir misiniz?

14 yaşında yaz tatilinde, Şanlıurfa'nın Suriye sınırına yakın bir gençlik merkezinde 250 öğrenciyle çalışarak ilk projemi gerçekleştirdim. Resim, müzik, dans, fotoğrafçılık gibi atölyelerde çocukların kendilerini keşfedebilmeleri için aktiviteler düzenledim. 9'uncu sınıftan 12'nci sınıfa kadar her yaz Urfa'daki öğrencilerle bir araya geldim. Birinci olduğum bir yarışmadan sonra aldığım destekle daha çok çocukla çalışmaya başladım. SosyalBen yola, önce dernek, Ocak 2017'den beri de vakıf olarak devam ediyor.

O yaşlarınızda sizi sosyal sorumluluk projesi yapmaya yönlendiren neydi?

Okulumuza bir profesör geldi ve Nepal'de yaptığı projeleri anlattı, anlattıkları beni çok etkiledi. Uluslararası alanda insanların nasıl birbirlerini desteklediğini gördüm. Diğer yandan da kendi yeteneklerimi keşfettiğim bir dönemde, okulda çok başarılı olmasam da keman çalıyordum. Başarı kustasının fen bilimlerinden oluşan bir olgu olmadığını başka çocukların da anlamasını istedim. Örneğin resim çiziyor olmak çok büyük bir yetenek. Çocukların kendi benliklerini tanımalarını istedim. Bu o zamanlar ufak bir kızın projesiydi.

Nasıl geliştirdi?

Her yaz aynı yerde çocuklar ile çalışınca okumak istediğim alanın sosyoloji olduğuna karar vererek sosyoloji okudum. Okurken yaptıklarım birbirini çok destekledi. SosyalBen bir oluşum olarak başladığı yolculuğuna bugün vakıf olarak devam edecek hale geldi. Örgütümüz benimle ve genç gönüllüleri ile büyüyen genç bir sivil toplum örgütü.

Yaptığınız çalışmalar kime yönelik?

7 ile 11 yaş arası dezavantajlı çocukların sosyal becerilerini ve yeteneklerini geliştirmeleri için düzenlediğimiz eğitim çalışmalarından oluşuyor. Bugün geldiğimiz noktada Türkiye'nin de dışına çıkıyor. Dünyoda bu işlerin nasıl olduğunu hep takip ettim ve ediyorum. Gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler ne gibi çalışmalar yürütüyor takip ediyorum. Bu araştırmalar sonucu SosyalBen de dünyaya açıldı.

Vakıf olarak yurt dışında nerelere ulaştınız?

İki hafta önce Ürdün'deydik. İki ay önce Amerika'da konuşmacı

olarak yer aldım. SosyalBen Türkiye'de 54 ilde çalışıyor. Üniversite öğrencilerinden oluşan 350 gönüllüsü var. En güzel kısmı 18.000 çocuğa dokunduk ve dokunmaya da devam edeceğiz.

SosyalBen büyürken oluşan alt markalardan bahsedebilir misiniz?

SosyalBen Store ve SosyalBen Akademi diğer parçalarımız. Toplumsal bir katkı sağlarken sürdürülebilir olsun istedik. Bu yüzden yapımızı fonlaması için bu iki alt markayı oluşturduk. SosyalBen'de gönüllülerimizin tasarladığı ürünlerimizi satılıyor. Akademimizde sosyal girişimci ve sorumlu olmayı bir müfredat haline getirdik. Eğitim kurumlarına, yapılan atölyelerin çocuğa ve topluma nasıl faydalı olabileceğinin eğitimini veriyoruz. Çocukların doğru projeler ile buluşması için danışmanlık yapıyoruz. Yurt dışına hazırlanan öğrencilere destekte bulunuyoruz. Bilirsiniz yurt dışındaki okullar öğrencinin hangi sosyal sorumluluk projelerinde yer aldığını önemsiyor.

Gönüllülük oranı ülkemizde ne durumda?

Gönüllülük ömür boyu devam etmesi gereken bir durumken ülkemizde çoğunlukla üniversite yıllarında ya da iş hayatı bittiği zaman yapılıyor. Türkiye'de pek çok sivil toplum kuruluşu var ama gönüllülük oranı yüzde dört. Türkmenistan'da bu oran yüzde 53, Amerika'da ise yüzde 44.

SosyalBen'e gelen tepkiler nasıl?

İnsanlar SosyalBen'in hikayesini çok seviyor. Çünkü bu hikaye onu kuran küçük kızla büyüyor. Gençlerin bu yapıya dahil olması çok mutluluk verici. Yurt dışından bir üniversiteden SosyalBen'in girişimcilik hikayesini anlatmam için beni çağırdılar. Otarda bir konuşma yaptım. Brooklyn Belediyesi bizimle partnerlik yapmak istedi. Sosyal girişimin uluslararası arenada yankı bulması açısından vakfımız önemli bir yer teşkil ediyor.

Ürdün'de nasıl bir çalışma yürüttünüz?

Ürdün'ün Birleşmiş Milletler'e ait olan göçmen öğrenci kampında atölye çalışmaları yürüttük. Amacımız 23 Nisan haftasını elimizden geldiğince oradaki çocuklara yaşatmaktır. 60 bin nüfuslu kampa, kampın dışına hiç çıkmamış Suriyeli ve Filistinli çocuklar ile çalıştık.

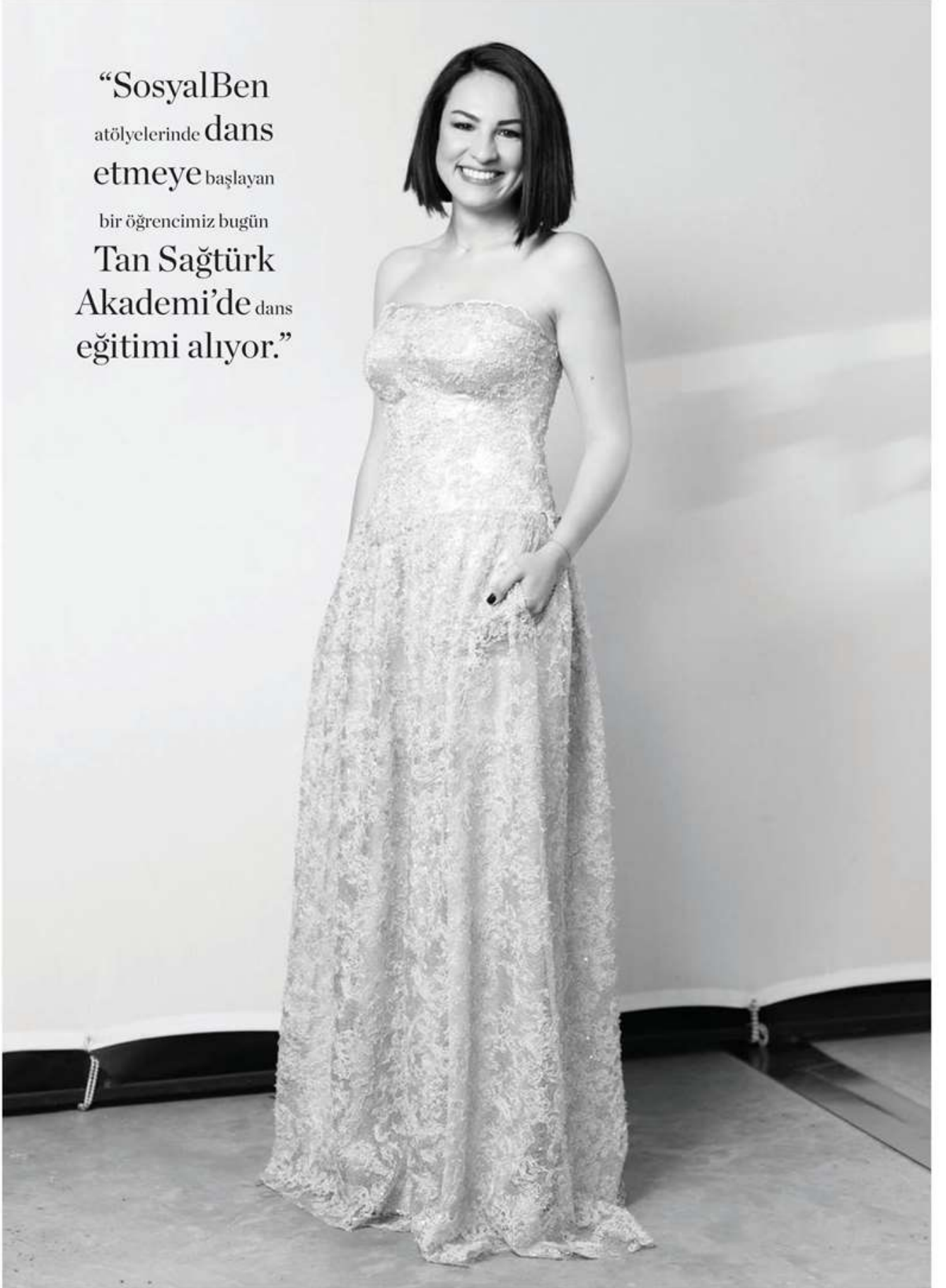
Nasıl atölyelerdi bunlar?

Onların yeteneklerini geliştirmek için resim, müzik, yaratıcı yazarlık, dans, icat, spor gibi birçok atölye düzenledik. Bu atölyelerdeki amacımız öğrencilerin kendilerini keşfetmelerini sağlamak. Bir hafta boyunca süren atölyeler sonucunda bir gösteri meydana getirdik.

Türkiye'de benzer atölyeler mi düzenliyorsunuz?

Dezavantajlı çocuklara benzer atölyeleri düzenliyoruz.

“SosyalBen
atölyelerinde dans
etmeye başlayan
bir öğrencimiz bugün
Tan Sağtürk
Akademi’de dans
eğitimi alıyor.”



“Sanat terapisi
ile çocuklara
paramparça olduğunu
hissettikleri
hayatları için umut
tohumları
ekiyoruz.”



LEYLA AKÇA

Leyla Akça, Amerika'da okuduğu sanat terapisi eğitimini Van depremi sebebi ile projelendirerek Van'da üç sene boyunca uyguladı. Dört kadınla yapılan bu proje bugün ödüle değer görülüyor.

Sizi tanıyabilir miyiz?

18 yaşına kadar İstanbul'da okudum sonra Amerika'ya giderek lisans ve yüksek lisans eğitimimi tamamladım. Franklin & Marshall College'dan çift anadal ile mezun oldum. Lisanslarımdan birini Stüdyo Sanatları Bölümü'nde, diğerini ise İşletme, Organizasyon ve Toplum Bölümü'nde tamamladım. New York'ta grafik tasarımcısı olarak çalıştım ve üç yıllık kurumsal hayat deneyimim süresince gönüllü olarak birçok pozisyonda sosyal sorumluluk projelerinde yer almaya başladım.

Sanat terapisi alanına nasıl yöneldiniz?

Psikolojiye gittikçe artan bir ilgi duymaya başlayınca New York'ta Fordham University'de psikoloji dersleri aldım ve sonrasında 2012'de School of Visual Arts'da Sanat Terapisi Master Programı'nı tamamladım. Sonrasında yine ABD'de Sanat Terapisinin Travmada Kullanımı, Travma Odaklı Bilişsel Davranış Tedavisi (TF-CBT) ve Aileler için Alternatif Bilişsel Davranış Tedavisi (AF-CBT) eğitimleri aldım.

Sanat terapisinin faydaları neler?

Çekingencilik, utangaçlık, pasiflik, duyuşsal duyarlılık, dikkat zorluğu, kişisel iletişim sorunu, değişim ve adaptasyon sorunları yaşayan ya da travmatik olaylara maruz kalmış, ailede kayıp veya boşanma yaşamış, gelişimsel ya da bilişsel gecikmeleri olan çocuklar sanat terapisine gelerek iç gözü geliştirip, organize olabilmeye becerileriyle daha etkili iletişim kurabilme yetilerini arttırabiliyorlar.

İlk projeniz hangisiydi?

Sanat terapisini psikoloji ile birleştirme fikrini bulunca zaman olmak için elimden geleni yaptım. Tam mezun olduğum sene Van depremi gerçekleşti. Yaz projesi olarak Van'a gittim ama proje üç sene boyunca devam etti. Van'dan kısa bir süre sonra Ordu kasırgası gerçekleşti orada da çalıştım. Uzmanlığımı aldıktan sonra Türkiye'ye dönme kararı aldım.

Neden dönme kararı aldınız?

Amerika'da bir şekilde işleyen bir sistem var. Yardım ve destek sistemi oturmuş ama Türkiye'de o sistem daha tam oturmuş değil. Psiko-sosyal desteği ve ruh sağlığına nasıl müdahale edilmesi gerektiğini kimse bilmiyor. Travma ile nasıl çalışılacağını bilen bir avuç insan var. Burada daha faydalı olacağımı düşündüm ama tam olarak ne yapacağımı bilmiyordum. Ne şanslıyım ki çok güzel dostları ve çok güzel bir ailem var. Türkiye'ye geldikten kısa bir süre sonra Soma'daki talihsiz olay yaşandı ve araya çalışmaya gittim. Daha sonra Suriyeli çocuklar için başlattığımız projemizi Maya Vakfı çatısı altında devam ettirdik. Şu anda Maya Vakfı Klinik Direktörü olarak görev yapıyorum.

ÇABA Derneği'nin ödülünü hangi projeniz ile aldınız?

Dikkatlerini Van projesi ile çektim. Daha sonra benden güncel yaptığım projeyi istediklerinde Suriyeli çocuklar ile ilgili yaptığımız çalışmayı da gördüler. Amerika'da okuyan bir öğrencinin Türkiye'de gerçekleşen bir afet için proje yürütmesi derneğin beni aday göstermesinde etkili oldu. Van sosyal sorumluluk projeleri için zor bir alandı. Birçok sosyal sorumluluk projesi orada sürdürülebilir olarak devam etmedi. Bunun sebebi de etnik ve kendi içerisinde kaşık bir

bölge olmasından kaynaklanıyordu.

Van'daki proje süreciniz nasıl geçti?

Orada herkes çok iyiydi. Bizleri adeta kollanıp açıp karşıladılar. Biz orada dört kadın projemizi gerçekleştirdik. İki kişi Amerikalı, iki kişi Türk'tü. Bölgeyi bilmeden ve kimseyi tanımayanken gitmemiz etkili oldu sanırım.

Gitmeden önce nasıl bir hazırlık süreci gerçekleştirdiniz?

Araştırmalar yaptık. Devlet bazında ve yerel yönetim bazında bize yardımcı olacak kişileri bulmaya çalıştık. Orada olan bir kadın derneği ile bir araya geldik. Onlar bize çok yardımcı oldular. Çalıştıkları cadılar bize açtılar. Orada sadece yardım için bulunduğunuzu ve bir çıkar içinde olmadığınızı anladıklarında zaten çok yardımcı oluyorlar. Bir ideoloji için değil sadece yardım eli uzatmak için orada olduğunuzu anlatırlar.

Gittiginizde nasıl bir ortamla karşılaştınız?

Gittimizde depremin üzerinden altı ay geçmişti ve bütün yardım ve ilgi kesilmiş durumdaydı. Bizim çalıştığımız yerde tuvalet bile yoktu. Seneler içinde insanların büyük bölümü çadır ve konteynerlerden çıktı ama hala o koşullarda yaşayan bir kesim vardı.

Şu an yürüttüğünüz projeden bahsedebilir misiniz?

Suriyeli mülteci çocuklar ile çalışmaya başladığımızda okullaşma süreci çok gelişmemişti. 2014'te çalışmaya başladık. O dönemde okul dışı çocuklara yönelik bir proje başlattık. Beş günlük programlar ile cabuk hareket etmeye çalışıyorduk çünkü o dönem cabuk yer değiştiriyorlardı. Şimdi daha yerleşik bir düzende. Amerika'da kullandığımız bazı metodlar ile sanat terapisini birleştirerek yeni bir proje hazırladık. Görsel Sanatlar, dans ve müzik modüllerinin olduğu bir projemiz var. Bu sene artık okullarda uygulayabiliyoruz. Suriyeli mültecilerin durumu her an değişebildiği için onların ihtiyaçlarına göre hareket etmeye çalışıyoruz. Kendini geliştiren ve değiştiren bir proje diyebiliriz.

Başka hangi projeleri yürütüyorsunuz?

Çeşitli organizasyonlara eğitim veriyoruz.

Sanat terapisi bölümü Türkiye'de var mı?

Hayır, sadece sertifika programları var. Amerika'da psikoloji eğitiminin olmadan sanat terapisine öğrenci almıyorlar.

Sanat terapisi yöntemi nasıl bir yöntem?

Birçok açılımı var ama benim kullandığım yöntemim sanatı araç olarak kullanmak. Bu araç sayesinde gelen kişiyi problem çözüme yetisi, dürtü kontrolü öğretiyoruz. Yaptıkları çalışmayı "Şu şekilde almalı" diye yönlendirmeden deneme yanılma süreçlerinde onlara destek oluyoruz. Çocuklar bu çalışmayı yaparken özgüvenleri geliştirdiği gibi tekrar çocuk olmayı hatırlıyorlar. Paramparça olduğunu hissettikleri hayatları için umut tohumları ekliyorlar.

Aldığınız ödül ile ilgili duygularınız neler?

İnanıldığımız işleri yaptığımız zaman yolunuz açılıyor. Çok ön planda olmayı seven biri değilim ama bu geleceğe bıraktığımız iz birilerine ilham kaynağı olabiliyorsa o çok mutluluk verici bir durum.

ITIR ERHART

Öğretim görevlisi Itir Erhart yurt dışında sürdürdüğü spor yaparak bağış toplama oluşumunu Adım Adım ismi ile Türkiye’de küçük bir ekiple kurduktan sonra sivil toplum kuruluşları için önemli bağışlar toplamaya başladı.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Işık Lisesi’ni bitirdikten sonra Boğaziçi Üniversitesi’nde İngiliz Dili Edebiyatı ve Felsefe okudum, Cambridge Üniversitesi’nden M. Phil ve Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü’nden doktora derecesini aldım. Uzun mesafe koşuya 2004 yılında Team in Training ile başladım. Türkiye’nin ilk yardımseverlik kosusu oluşumu olan “Adım Adım”ın ve “Açık Açık”ın kurucu üyesiyim. Kaynak ve farkındalık yaratmak için beş maraton ve 20’ye yakın yarı maraton koştum. SOGLA’da, YGA’da ve pek çok üniversitede sosyal girişimcilik üzerine eğitimler verdim. İstanbul Bilgi Üniversitesi Medya ve İletişim Sistemleri Bölümü’nde 16 yıldır öğretim üyesiyim. Cinsiyet, spor, insan hakları, sosyal girişimcilik ve medya üzerine çalışmaktayım.

“Adım Adım” projeniz ile ne yapıyorsunuz?

Bu aslında yurt dışında yaygın olan spor ile bağış toplama yöntemi. Bu yöntemi Amerika’da görmüştüm ve orada yardım için koşmaya başlamıştım. Türkiye’ye döndüğümde bu modeli nasıl uygulayabilirim diye düşünmeye başladım. Saha çalışması yaparken tesadüfen Renay Onur ile tanıştım, o da kendi başına spor yaparak bağış topluyordu. Böylece küçük bir oluşum meydana getirdik. Altı kişi yurt dışında yapılan örnekleri araştırarak Türkiye’ye uygun bir model oluşturduk.

İsmi nasıl koydunuz?

Maraton ya da yarı maraton kulaga korkutucu geldiği için adım adım ilerlemek daha ilimli geliyor. Birine “Bu sene 1 milyon bağış toplayacağız.” dediğimizde bu rakam çok büyük geliyor ama adım adım bu rakamı toplamaya çalışıyoruz. Adımız bu iki durumu temsil ediyor.

İlk koşunuzu ne zaman gerçekleştirdiniz?

2008 yılında Türkiye’nin ilk yardımseverlik koşusunu yaptık, o zaman 48 kişiydik ve bu kişilerin hepsi birebir tanıdığımız kişilerdi, işe onları ikna ederek başladık. O zaman tek bir sivil toplum kuruluşu için koşuyorduk o da Omurluk Felçlileri Derneği’ydi. Onlar için tek bir koşuda 72 bin lira topladık.

Bu koşarak bağış toplama sistemi nasıl işliyor?

Diyelim ki bugün “Adım Adım”a üye oldunuz, bir profil sayfası açılıyorsunuz. Bir hedef yarış belirliyorsunuz. Diyelim ki İstanbul maratonunu seçtiniz, hedef yarış girdikten sonra istediğiniz bir sivil toplum kuruluşunu seçiyorsunuz. Biz yaklaşık 30 sivil toplum kuruluşu ile çalışıyoruz. Seçtiğiniz sivil toplum kuruluşunun bağış topladığı projeleri görüyorsunuz. İstanbul maratonunda seçtiğiniz sivil toplum kuruluşu için toplayacağınız bağışı da belirliyorsunuz ve bu bağışı kaç kişiden toplayacağınızı belirliyorsunuz. Bundan sonra hazırlanmaya başlıyorsunuz.

Nasıl hazırlanıyorsunuz?

“Adım Adım”ın Maçka Parkı’nda, Florya’da, Belgrad Ormanı’nda, Caddeboston’da antrenmanları oluyor, orada bizimle koşmaya

başlıyorsunuz. “Adım Adım” çayloklar grubumuz var, orada yavaş yavaş geliyorsunuz. Yarışa yaklaştığınızda bütün çevrenize e-mail atarak ne amaçla koşacağınızı bildiriyorsunuz. Sayfanın linkini gönderiyorsunuz, arkadaşlarınız tıklayarak bağışta bulunabiliyor. Genelde insanlar sizin çabanızı takdir ediyor ve bağışta bulunuyorlar. Gönderdiğiniz kişilerden yüzde 15’i size geri dönüyor. Kendinizi fiziksel olarak zorluyorsunuz çevreniz de bunu takdir ediyor.

Şu an kaç koşucuya ulaştınız?

27 bin kosucumuz var. Her bir yarışta iki üç milyon topar hale geldik. Koşucular hem bağış topladıkları hem de bir hedefi basardıkları için haz duyuyor. Çevreleri bir destekte buldukları için seviniyor. Sivil toplum kuruluşları faydalaniyor.

“Açık Açık” oluşumunuzdan bahsedebilir misiniz?

“Adım Adım”ın yaptığı en önemli iş bağışı doğru sivil toplum kuruluşuna yönlendirmek. Biz seçtiğimiz sivil toplum kuruluşlarını belirli kriterlere göre seçiyoruz. Sürdürülebilirlik, şeffaflık bizim için önemli kriterler. Belirlediğimiz kriterler ile seçtiğimiz sivil toplum kuruluşlarını bağımsız bir jüri değerlendirerek seçiyorduk. Bu süreci web sayfasına taşımaya karar verdik ve adını “Açık Açık” koyduk. Sivil toplum kuruluşlarından verilerini bu sığeye girmelerini istedik. Yönetim kurulunda kimler var, finansal bilgilerini yazmasını istedik. Bağışların ne kadanni bireylerden ne kadanni kurumlardan topladılar gibi merak edilen verilerini paylaşıyorlar. Bağışçılar web sayfasına girerek bağış yapmak istedikleri alanda sivil toplum kuruluşlarını karşılaştırabiliyorlar. Kimin daha çok geliri var nerelele harcamalar yapıyor görebilirsiniz.

Buradaki amacınız ne?

Sivil toplum kuruluşlarını daha şeffaf bir yapı için cesaretlendirmek ve bağışçıları daha bilinçli bağış yapmaya yönlendirmek. Bir sivil toplum kuruluşunun “Adım Adım”da yer alması için mutlaka “Açık Açık”ta yer alması gerekiyor. Başka pek çok oluşumda “Açık Açık”ı kullanıyor. Satsuma adlı bir moda sitesi de “Açık Açık”ı kullanıyor. Kaydığınız ürünleri satacağım ya da bağışlayacağım diye seçiyorsunuz. Bağışlayacağım seçilirse istediğiniz sivil toplum kuruluşuna satışın geliri bağışlayabiliyorsunuz. Şeffaflığa önem veren çok sayıda kişi ve kurum “Açık Açık”ı kullanıyor.

ÇABA Derneği’nden aldığınız ödülle ilgili neler söylersiniz?

Seçilen 12 kadının arasında olmaktan onur duydum ve çok mutlu oldum.

Bundan sonraki hayaliniz nedir?

“Adım Adım” için ‘Yıllık Pesinde Koş’ diye bir platform geliştirdik, platformun yurt dışında kullanılmasını hayal ediyorum. Daha koşmaya başlamayan ülkelere ulaşmak istiyorum. “Açık Açık”ta daha çok sivil toplum kuruluşunun yer alması da hayalim.

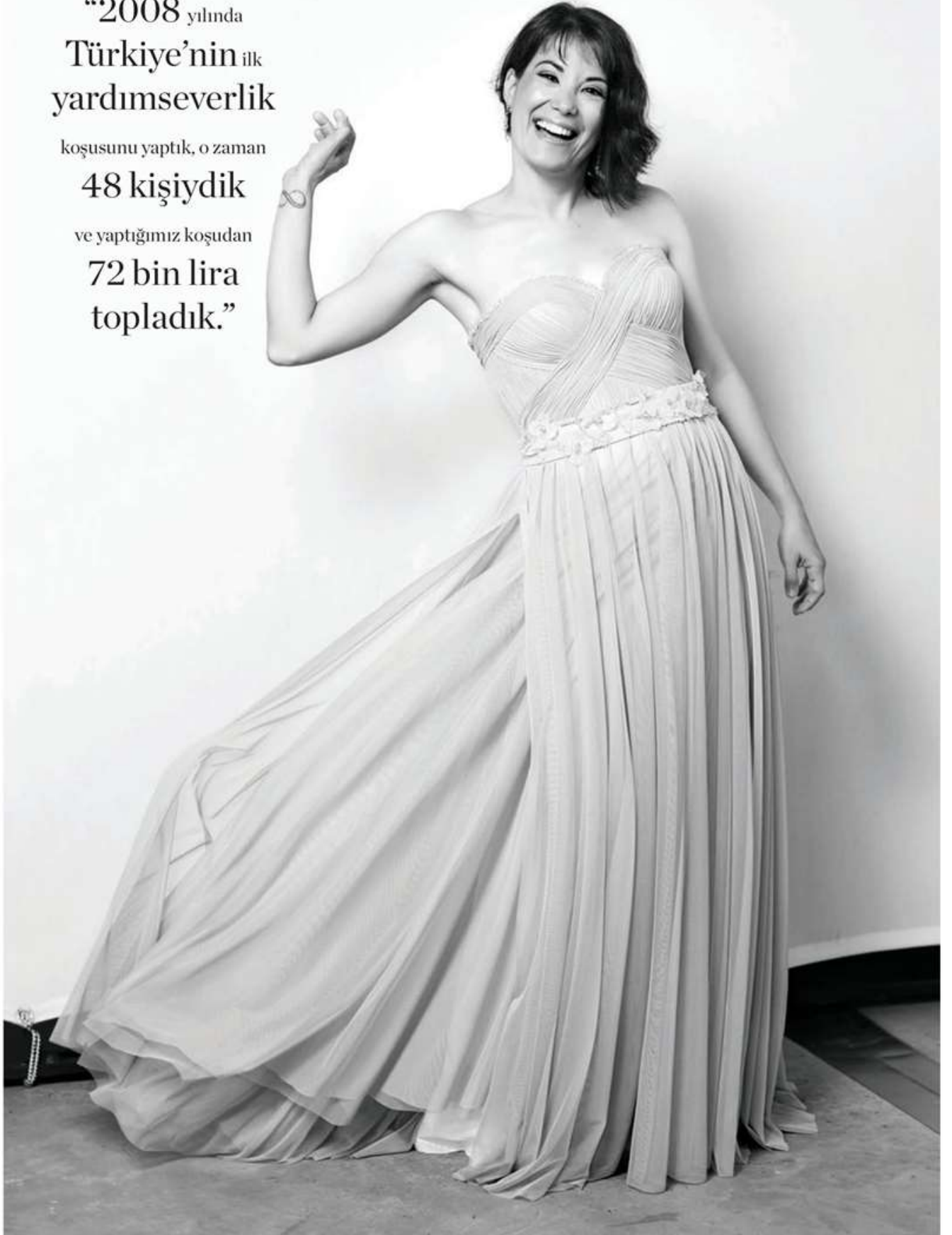
“2008 yılında
Türkiye’nin ilk
yardımseverlik

koşusunu yaptık, o zaman

48 kişiydik

ve yaptığımız koşudan

72 bin lira
topladık.”



“Öğrencilerimle
yaptığım projelerde
amacımız bir ürünün
ortaya çıkması.
Önce ülkemiz sonra
da dünya için faydalı
projeler üretmeye
çalışıyoruz”



GÜLAY DEMİRCİ

Kimya öğretmeni Gülay Demirci'nin öğrencilerine danışmanlık yaptığı projeler, GENIUS Olimpiyatları'nda dünyada 54 ülke ve 2 bin 450 proje arasından dünya birincisi oldu.

Sizi daha yakından tanıyabilir miyiz?

Akdeniz Üniversitesi Kimya Bölümü'nde okudum, şu anda yüksek lisans yapıyorum. Antalya'da yaşıyorum. 18 yıldır öğretmenlik yapıyorum.

Kimya öğretmeni olma hikayenizi anlatır mısınız?

Lisede okurken öğretmen olmak istiyordum, babam da öğretmeni sanırım ondan etkilendim. İstedığı mesleği okuyan şanslı insanlardan biri olduğumu düşünüyorum. Lisede kimyaya çok ilğim vardı, daha o zaman kimya öğretmeni olmayı kafama koymuştum. İşinizi severek yaptığınız zaman bu karşı tarafa yansıyor. Öğrencilerimden birçoğuna kimyayı sevdirdiğime inanıyorum en azından geri dönüşleri bu şekilde. Şu an TED Antalya Koleji'nde çalışıyorum.

Öğrencileriniz ile yaptığınız projelerden bahsedebilir misiniz?

Öğrencilerimle yaptığım projelerde amacımız bir ürün ortaya çıkması. Önce ülkemiz sonra da dünya için faydalı projeler üretmeye çalışıyoruz.

Kimyaya olan sevginiz nereden kaynaklanıyor?

Sanırım lisedeki kimya öğretmenimden kaynaklanıyor. Nesrin hocamı buradan saygı ile anıyorum. Dersleri çok büyük bir keyifle anlatırdı. Sanırım o da kimyayı sevenlerdendi bu da dediğim gibi karşı tarafa geçiyor. O zaman yaptığımız deneyler, o renkli dünya çok ilgimi çekti. Benim için kimya bölümünde okumak çok net bir karardı.

ÇABA Derneği'nin sizi ödüllendirdiği projenizden bahsedebilir misiniz?

11. sınıflardan Ato Özlük ve Baran Başkan, Nano Manyetik sentezleyip, 1mm'den ince lif üreterek çevremizde sürekli maruz kaldığımız elektromanyetik dalgaları %85 oranında kalkanladılar. 11. sınıflardan İrfan Efe Boztepe ile 10. sınıflardan Mehmet Can Dursun ise atık yengeç ve karides kabuklarından yanık tedavisinde kullanılabilecek antibakteriyel, biyo uyumlu, biyo bozunur, kanamayı durduran ve iyileştirmeyi %30 arttıran yara örtüsü ürettiler. Bu iki proje de TÜBİTAK tarafından reddedilince Amerika'da düzenlenen dünya çapındaki yarışmaya başvurduk. O yarışmada projemiz, Amerika'da 54 ülke, 2 bin 450 proje arasından Dünya Birincisi seçildi.

Ödül aldığınız ürünün faydalarından söz eder misiniz?

Özellikle diyabet hastalarının geç iyileşen yaralarında, yanık yaralarında ve yatalak hastaların yaralarında kullanılabilecek birçok kullanım alanı yaratılabilir. Uzun süre iyileşmeyen yaraları mikrop kapatabiliyor. Bu ürünün hızlı bir şekilde kanı durdurma özelliği var. Kitosan'ın toz halinin Irak savaşında ABD askerleri tarafından kanın durdurulması için kullanıldığını biliyoruz. Bizim amacımız bu ürünü günlük yaşamda insanların kullanabileceği konuma getirmek. Sanayicilerimiz de bize destek olmak istiyorlar. Biz bu projenin herkese ulaşabilmesi ve ürün olarak piyasaya çıkabilmesi için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Ödüle ilgili duygularınız neler?

Öncelikle bizi çok onore ediyorlar. ÇABA Derneği üyelerine ve jüriye sonsuz teşekkür ediyorum. Ödülün adı o kadar güzel ki Geleceğe İz Bırakan Kadınlar, ne mutlu bana. Ben hep öğrencilerime bu dünyaya bir şeyler bırakmamız gerektiğini söylerim ve en büyük değerim öğrencilerim olduğunu düşünüyorum. Her bir öğrenciyi bıraktığım tohumun ileride yeşeren bir ağaç olacağını hayal ediyorum. Onlara her zaman iyilik yapmalarını tavsiye ediyorum. Bazen hayat bizi bazı şeylerden vazgeçirebiliyor. Öğrencilerime olumsuzluklara rağmen inandıkları yolda yürümelerini söylüyorum sanırım bu ödül o yüzden bana veriliyor.

Yakaladığınız başarıyı görünce şunu öğrenmek isterim bir kimya öğretmeni olarak kendinizi nasıl yeniliyorsunuz?

Öncelikle çok okuyorum. Her boş anımda makale okurum. Yeni bilimsel araştırmaların tamamını takip ederim. Bilim dünyası ne yapıyor sürekli araştırırım. Öğrencilerime bilime ilgili dergileri takip etmelerini ve bana soru sormalarını söylüyorum. Oradan yola çıkarak bana proje üretmelerini isterim. Onların projelerini bilimle destekliyorum.

Akdeniz Üniversitesi size nasıl bir destek sağlıyor?

Ürettiğimiz projelerin deneylerini yapmak için bir üniversite ortamına ihtiyacımız var, bu anlamda Akdeniz Üniversitesi Kimya Bölümü'ne ve bana çok yardımcı olan Doc. Dr. Numan Hada'ya çok teşekkür ediyorum. Onların desteğini almadığımız sürece lise ortamında bu deneyleri gerçekleştirmemiz mümkün değil. Bizim hedefimiz bir ürün oluşturarak patent başvurusunda bulunmak. Şu an Enerji Bakanlığı ile görüştüğümüz bir projemiz var, eğer o proje hayata geçerse ülkemiz için çok etkili bir enerji kaynağına kavuşmuş olacağız.

Bu projeleri ne zamandır yürütüyorsunuz?

Altı yıldır yürütüyorum. Daha önce TÜBİTAK'tan eğitimler olarak öğrencilerimi olimpiyatlara hazırlıyordum. Hacettepe Üniversitesi'nden ve Ankara Üniversitesi'nden eğitimler aldım ve bu eğitimlerin sonucunda proje yürüterek ortaya bir ürün çıkarmanın çok keyifli olacağına karar verdim. Her yıl farklı öğrencilerimle çeşitli ürünler elde ediyoruz. Şu ana kadar çok değişik ürünler ortaya çıkardık. Ekmekten biotenol yapıp araba yakıtı ürettik, çok ince bir lif yapıp elektromanyetik dalgaların yüzde 85'ini kalkanladık. Şimdi de atık cimlerden yakıt ürettiyoruz.

Proje üretmek bir öğrenciyeye neler katıyor?

Öğrenci bir projeyi öncelikle nasıl yürüteceğini öğreniyor. Nasıl araştırma yapacağını, bir ürün ortaya çıkardığında onu sunmayı ve tanıtmayı öğreniyor. Yeni kişiler tanıyorlar ve ufukları açılıyor. Bu anlamda katkısı çok büyük. Üniversite girişlerinde öğrenciyeye ilk sorulan bir proje üretilip üretilmediği oluyor.

Şu ana kadar kaç ürün ortaya çıktı?

Her sene bir tane olmak üzere beş ürün.

MELAHAT AYDIN

Muş Merkez Yatılı Bölge Okulu'nda hayatını okula gidemeyen kız çocuklarına adayan Melahat Aydın "Bir Şans Daha Projesi" ile ödülü hak edenlerden.

Sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Babam öğretmen olduğu için çok şehir değiştirdiğimiz bir hayatımız oldu. Her zaman öğretmen olmak istedim. Bütün çocukluğum öğretmen olma hayali ile geçti. Öğretmen olmanın idealim anneme de dayanıyor. Annemi 42 yaşında göğüs kanserinden kaybettim. Annemin bu hayatta gözyaşı döktüğü tek şey okuyamamış olmasıydı. Rahmetli dedem ona izin vermemiş. Bana her zaman okumam için nasihat ederdi. Bu durum bende bir ideal oluşturdu.

Doğu bölgesinde öğretmenlik yapmak sizin seçiminiz miydi?

Evet, orada öğretmenlik yapmak benim hayat amacım oldu. İlk öğretmenlik yerim Erzurum Karacaöban, orada da benzer çalışmalar yapmışım. Muş'ta göreve başladığım zaman 2011 yılında Muş İl Milli Eğitim Proje Ofisi iş birliğiyle, AB İnsan Kaynaklarını Geliştirme Operasyonel Programı'na başvurudum. Özellikle kız çocuklarının okula gitmesinin artırılması hibe programından hibe desteği olarak "Bir Şans Daha" projesini hayata geçirdim.

Proje nasıl ilerledi?

Sabancı Vakfı da bize destek oldu, proje kapsamında, öğretmenlerden 15 kişilik bir tim oluşturdum. Bu timle aileleri ikna etmek için Muş'un köylerini dolaştım. Araçla ulaşımın mümkün olmadığı yerlere ot üzerinde gittim. Proje kapsamında, ailelere kadın hakları ve kent yaşamı eğitimleri verdim. Muş Merkez Kız Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nun yenilenmesinde rol aldım. Karkus, yağmur camur demeden Muş'un dağlarında, ovalarında çalınmadık kapı bırakmadık. 2011 yılında 250 kız çocuğunu okula kaydettirdik. Halk bana "Müdür Bey Hanım" diye seslenirdi.

Proje bir yılı aştıktan sonra çalışmaya devam ettiniz, sonrası nasıl gelişti anlatır mısınız?

Resmi olarak bir yıl olarak yola çıksak da biz çalışmalarımıza Sabancı Vakfı'nın desteği ile devam ettik. Bizi "Fark Yaratanlar" projesine dahil ettiler ve proje sunumlarımız için bize çok destek oldular. Biliyorsunuz projelerde sunum çok önemli Sabancı Vakfı'nın katkılarından sonra hiç tanımadığım yüzlerce insan benimle iletişime geçti. Türk halkı kız çocuklarının okutulması konusunda hassasiyet gösteriyor. Cesaretlendirici pek çok telefon aldım bu da beni çok mutlu etti, biliyorsunuz proje gönüllülük işi insanların manevi desteği bu anlamda çok kıymetli.

Proje ile ilgili ilk aşamada neler yaşadınız?

Bir proje yürütmek ayrı bir sorumluluk. Proje için kendimi de geliştirmem gerektiğini düşündüm. Afis hazırlanacak, proje yürütülecek, takım çalışmaları uygulanacak. Araştırmalarımla kurduğum ekip çok güzel bir ekipti. 100 öğrenci üzerinde sunulan projeyi fazlasıyla aştık. 250 çocuğa ulaştık ve her yıl bu rakamı artırarak devam ettirdik.

Bu başarınızı neye bağlıyorsunuz?

Adanmışlığa bağlıyorum. Bu farklı bir durum. İnsanların hayatlarına dokunmak çok farklı bir duygu. Çok sevdiğim bir sözü sizinle paylaşmak isterim "Başka ruhlarla temas etmek kutsal topraklarda yürümek gibidir." Hayallerinden vazgeçmiş, geleceği ile ilgili hiçbir hayali olmayan çocuklara yeniden çocuk olduklarını hatırlatmak hiçbir

seyile değişilemez.

Kız çocukları ile nelerde karşılaşmış onları eğitime dahil ettiniz?

Evde çamaşır yıkarken, sırtında kardeşini taşırken görüyorum onları. Önce küçük kadınlar gibiler onları böyle görüyorum. Okula ilk geldiklerinde duvar dibinden oynuyorlar, gün ve gün bahçeye ilerleyip, ip atlayarak çocuk olduklarını hatırlıyorlar. İnsanlar her zaman yaşını yaşamalı. Bu çocuklar öncelikle hak ettikleri çocukluklarını geri alıyorlar.

Öğrencilerin başarı durumları nasıl geliyor?

Çok güzel başarılar elde ediyorlar. Fen lisesine gidenler, Türkiye Fizik Olimpiyatları'na katılanlar oluyor. Düşünün bu çocuklar tanıdın başından kalkarak tekrar eğitime dahil oluyorlar.

Kız çocuklarını okula geri döndürmenin yanında ruhsal dönüşümlerine nasıl bir katkı sağlıyorsunuz?

Yıllarca kendini ikinci sınıf kabul etmiş ve "başaramam" duygusu ile dolu olan bu çocuklara öncelikle kendilerine güvenmeleri için destek oluyoruz.

Veliler ile de zorlu bir iletişim süreci yaşadığınızı tahmin ediyoruz, bu iletişimin nasıl üstesinden geldiniz?

Kendimi geliştirmek için Yeditepe Üniversitesi'nden koçluk ve NLP eğitimleri aldım. Çocuklara, velilere daha kolay nasıl ulaşım diye düşünerek hala da eğitim almaya devam ediyorum.

Kız çocuklarının okula döndürülmesi projesi devam ediyor değil mi?

Bakanlık bu konuya çok önem veriyor. Okullara bu ekiplerin kurulması görev olarak veriliyor. Bizim 2011'de yaptığımız proje sinerji yarattı. Gönüllülüğü çok olmasa da çalışmalarımız devam ediyor. Muş Valim ve Milli Eğitim Müdürümüz bu konuyu yakından takip ediyor.

Bir yaş sınırlaması var mı okula geri dönmeye?

Benim yaptığım "Bir Şans Daha" projesinin farklı yaş sınırı olmaması.

Çocuklarını okula göndermeleri için konuştuğunuz velilerden ne gibi cevaplar alıyorsunuz?

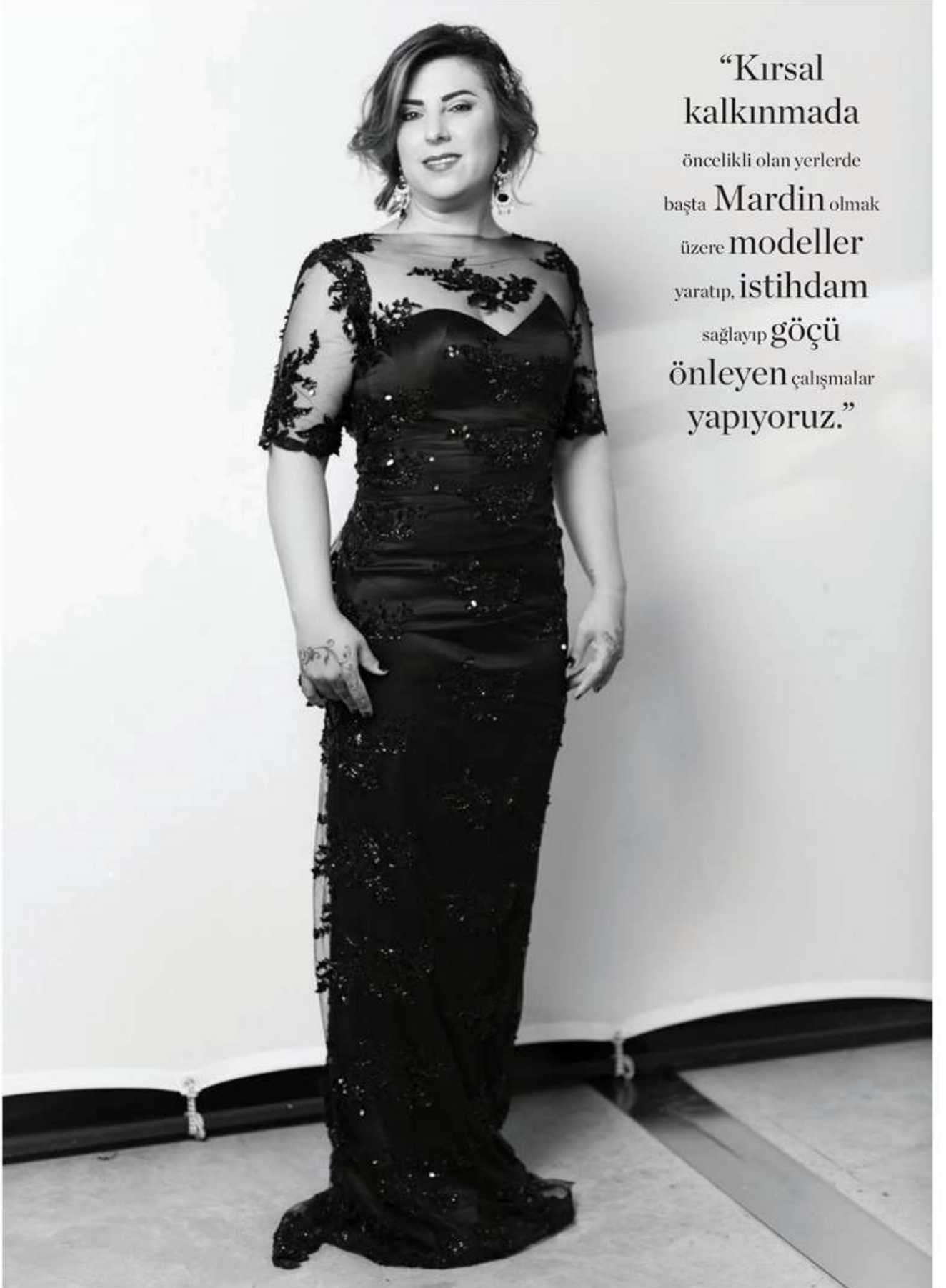
Ben ailelerde babalar ile daha çok uğraşacağımı düşünürken karşına anneler çıktı. Çocuğunun okumasının istenmemesinin en büyük sebebi ileride çocuğun kendilerini beğenmeyeceğini düşünmeleri ve çocuklarını ev işlerinde ortak iş ortağı olarak algılamaları. "Bana çamaşır makinesini getir, kızımı götür." diyenler oluyor. Çalışma zaman içinde yol aldı. İlk zamanlar konuşmayı bile reddeden aileler ile şimdi daha rahat iletişim kuruyoruz. Daha önce çok suçlanmışlar ve yargılanmışlar, onları asla yargılamadan iletişim kuruyoruz. O kapıyı açan ben olabildim düşüncesi ile kapıların çalışıyor.

Mezun ettiğiniz öğrencilerinizden neler duyuyorsunuz?

Bir kız öğrencim vedalaşırken dedi ki "Öğretmenim ben iyi günümde sizi hatırlar mıyım bilmiyorum ama bu hayatta zor günümde hatırlayacağım tek kişi sizsiniz. Sizi hayatta hiçbir zorluğun olmadığını hatırlamak için hatırlayacağım. Ben benim aldığım en büyük ödül."

“İlk zamanlar konuşmayı bile reddeden aileler ile şimdi daha rahat iletişim kuruyoruz. Daha önce çok suçlanmışlar ve yargılanmışlar, onları asla yargılamadan iletişim kuruyorum.”





“Kırsal
kalkınmada
öncelikli olan yerlerde
başta **Mardin** olmak
üzere **modeller**
yaratıp, **istihdam**
sağlayıp **göçü**
önleyen çalışmalar
yapıyoruz.”

EBRU BAYBARA DEMİR

Ebru Baybara Demir, Mardin'in geleneksel el sanatlarını modernize ederek, günlük hayatta kullanılabilir özel ürünler tasarlamaya ve internet üzerinden satmaya "Hayatım Yenibahar" projesi ile başladı.

Sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Turizm Rehberlik Bölümü mezunuyum. İstanbul'da profesyonel turizm rehberi olarak çalıştığım sırada, Mardin'in kültür turizmindeki önemini fark ederek, Marmara Depremi sonrasında turizm sektöründe yaşanan sıkıntılarla birlikte Mardin'e yerleşmeye karar verdim. Bu karar ailem başta olmak üzere yakın çevremce desteklenmediği gibi, annem ile babam beni bir yıldan fazla affetmediler.

Ödül aldığınız projeyi anlatır mısınız?

2015 yılında Mardin'de, restoranda çalışan kadınlara yeni bir gelir modeli yaratma ihtiyacı karşısında beş kadın aşçı ile Hayatım Yenibahar Projesi'ni hayata geçirdim. Proje kapsamında Mardin'in geleneksel el sanatlarını modernize ederek, günlük hayatta kullanılabilir özel ürünler tasarlamaya ve internet üzerinden satmaya başladık. Beş kişi olarak başladığımız bu girişimde çalışan kadın sayısı kısa süre içinde 21'e ulaştı.

Peki İstanbul'dan Mardin'e yerleştiğinizde rehberlik yaparken yaşadıklarınızı, kurduğunuz restoranın hikayesini dinleyebilir miyiz?

Mardin'de esnaf lokantasından başka tesisin olmadığı dönemlerde Mardin'e yerleştim. 2000 yılının Eylül ayında açıldığım Alman turistler şehrin restoranlarındaki yemekleri beğenmeyince, grubu yengemin evine götürmeye karar verdim. Yengemin ve yardımcı gelen komşu kadınların çeyizleri ile hazırlanan sofrada servis edilen yemeklerden misafirler çok memnun kalınca, çevredeki kadınları benimle birlikte çalışmaya ikna ederek konuklarını konaklar, müze ve medreselerde kurduğu sofralarda ağırlamaya başladım. Çalışan kadın fikrine alışık olmayan bir şehirde birçok zorlukla karşılaştık. Benim gibi turist rehberi olan ilk eşim, şartlara alışamayıp İstanbul'a döndü. Fakat asla pes etmedim. Bu sırada 1888 tarihli, uzun yıllardır kullanılmayan Cercis Murat Konağı'nı kiralamam. Benimle çalışan 21 kadınla birlikte Cercis Murat Konağı'nı restoran olarak servise açtım. Mardin'de içkili restoranın muftağında ilk kez kadınlar çalıştı. Bu duruma alışık olmayan şehirde kabul görmek çok zor oldu. Bu değişim olacaktı, benimle başladı. Çok insan emek yedi, istihdam yaratık. Değişime inanan bir kadın vardı ve ona inanan kadınlarla bir ekonomi oluşturduk.

Aileniz İstanbul'a üç kızını da okutmak için geldi değil mi?

Evet, bizim okumamız önemliydi okuduktan sonra Mardin'e dönmem onları çok şaşırttı ve oraya alışacağıma hiç inanmadılar. Mardin'i babamdan dinlemiştim ama hiç görmemişim. Oraya gittiğimde büyüdüm. Bana göre bir iş yapmak istiyorsak fark yaratmalıydık. Dayım ve yengemlerle aynı evde yaşamaya başladık. Kuzenlerim giyim tarzından dolayı gelinlere kötü örnek olduğumu düşünüyordular ve beni göndermek istiyorlardı. Ben Mardin'e çok inandım ve turizm yapmaya devam ettim. Turizmin gelecek vadettiğine inanıyordum.

Sizin açtığınız restoranın ardından civarda

hareketlenme oldu değil mi?

Evet, 2004 yılında bir reçel fabrikası açtık. Kadınlar benden iş istemeye başladılar bir ekonomi doğmuştu. 2007 yılında bir gazete beni yılın Sosyal Girişimcisi olarak seçti.

Aldığınız diğer ödüllerden ve yarattığınız farktan bahsedebilir misiniz?

Dünyadaki sürdürülebilir geleneksel ekonomiler yaratan dört ülkeden biri olarak seçildik ve proje uygulanabilir olarak gösterildi. 2011'de KAGIDER ve Garanti Bankası da Türkiye'nin Kadın Girişimcisi Ödülü'ne layık gördü. 2012 yılında Japon Devlet Televizyonu balıkçı köylerinde geleneksel ekonomik yaşantıyı devam ettiren örnekleri seçerken bizi örnek göstererek belgeselimizi çekip yayınladılar. Ardından National Geographic de bir belgeselimizi çekti. Bir anda kadınlardan oluşan bir işletme ve ekonomi büyük bir fark yaratmıştı. 1999 yılında 220 olan yatak kapasitesi 2014'te 5800 turist sayısı 14 bindi, bu büyük bir başarıydı.

Başlangıç noktanız neydi?

İnsan her zaman en iyi bildiği işten başlamalı. Bölgede güvenlik tekrar bir sorun olmaya başlayıp turizm azaalınca yemekten sonra ikinci bildiğimiz el işi yapmak. Ablam tasarımcı ondan yardım isteyerek el işi tasarımlar yaptık. Beş kişi başladığımız işte bugün 50 kişi çalışıyor. Arjantin'den Fransa'ya kadar ihracatımız var, yurt içi piyasasına yetişemiyoruz.

Harran Kaymakamı ile ortak geliştirdiğiniz projeden bahsedebilir misiniz?

Harran ve Urfa Türkiye'de kadının en dezavantajlı olduğu yerlerden biri. Orada Birleşmiş Milletler desteği ile altı ay süren bir mutfak eğitimi gerçekleştirdik. 160 öğrenci istihdam ediyor. Onları Fransa'ya gastronomi fuarına götürdük. Yaptığımız işin ne kadar değerli olduğunu duyan başkaları da oldu. KAGIDER üyesiyim, benimle aynı şekilde düşünen kadınların bir araya toplayarak Hayatım Yenibahar Derneği'ni kurdum. Kırsal kalkınmada öncelikli alan yerlerde başta Mardin olmak üzere modeller yaratıp, istihdam sağlayıp göçü önleyen çalışmalar yapıyoruz.

Mardin'de mi yaşıyorsunuz?

Evet, insanın insana verdiği değer ve güveni en çok orada anlıyorum. Birçok kültürden ve dinden insanlar birbirini sorgulamadan yaşıyor. Eşimle sabahları yürüdüğümüz yolda bütün dükkanlar çay içmeye sohbet etmeye çağırıyor bu çok büyük bir mutluluk. Yaratığımız fark için mütevazı olamayacağım, bir şehrin ekonomisine büyük katkı sağladım, Allah bunu bana nasip ettiği için çok mutluyum. Benimle işe başlayan insanların çocukları bugün benimle çalışıyor, büyük bir ailem var.

Aldığınız ödülle ilgili neler söylersiniz?

Kendimi çok özel hissettim. Ben her zaman sosyal girişimciyim. Her zaman kalabalık kişilerle iş üretmeyi sevdim. İnsanın takdir görmesi çok mutlu ediyord.

TÜLİN AKIN

Tülin Akın'ın kurduğu tarımsal pazarlama sitesi, tarım firmaları ve çiftçilere ücretsiz olarak tanıtım sayfası oluşturup, ürünlerinin satış ilanlarını, tarımsal haberlerini, fikirlerini ve ürünlerinin fotoğraflarını paylaşabildiği bir platform.

Sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Babam öğretmen, mesleği nedeni ile doğduğumdan beri Anadolu'nun çeşitli bölgelerini dolaştık. 2004 yılında Akdeniz Üniversitesi'nde öğrenciyken Türkiye'nin ilk Tarımsal E-Ticaret ve İletişim sitesi olan, çiftçilerin ücretsiz olarak faydalanıp, ürünlerini satabildiği [www.tarımsalpazarlama.com](#)'u kurdum. Bu site üzerinden, tarım firmaları ve çiftçiler ücretsiz olarak tanıtım sayfası oluşturup, ürünlerinin satış ilanlarını, tarımsal haberlerini, fikirlerini ve ürünlerinin fotoğraflarını paylaştılar. Kullanıcılar böylece tarımsal yeniliklerden ve ürün fiyatlarından haberdar olup, alıcı ve satıcılar site üzerinden kolaylıkla iletişim kurabildiler.

Çiftçiler için bankalar ile yaptığınız çalışmayı anlatır mısınız?

Tarımsal bankalarla birlikte 'çiftçi kredi kartlarını' modelleyerek, çiftçinin zarar görmeden finans kaynağı bulmasını sağladık. Kurduğum ekiple önce Şekerbank desteği ile 12.000'den fazla köy ziyareti gerçekleştirerek çiftçinin sadece tarımsal girdi alabileceği Hasat Kart'ın tanıtımını yaptık ve çiftçilere doğru kredi kartı kullanımının anlatılmasını sağladık.

Vodafone ile birlikte yürüttüğünüz çalışmadan söz eder misiniz?

Çiftçi Kulübü'nü kurduk, çiftçiye özel sms ve uygulamalarla 1.400.000 çiftçiye bilgi ve hizmet ulaştırarak tarımda erken uyarı bilgilendirmeleri almalarını sağlıyoruz. Çiftçilerin, hiçbir ücret ödmeden cep telefonlarından Vodafone Çiftçi Kulübü'ne üye olduklarında yaklaşan sel, don gibi doğa olaylarının bilgisini, ürünlerinin haldeki fiyatlarını, Tarım Bakanlığı'nın destekleri gibi faydalı bilgileri cep telefonlarına gelen mesajlar ile zahmetsizce görebilmelerini sağlıyoruz.

Intel ile yürüttüğünüz çalışmayı anlatır mısınız?

Okuma-yazma bilen herkesin kullanabileceği ve bilgi, iletişim, pazarlama, ihtiyaçları olan konularda uzmanlara soru sorabilmeyi sağlayan bir 'çiftçi bilgisayarı' yazılımı ürettirdik. Kırsal alanda su bilincini geliştirmek ve traktör kazalarını önlemek amacıyla da sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirdik.

Tarımı teknolojiye kullanma fikri ne zaman doğdu?

Üniversitede okurken çiftçilerin sorunları bilimle nasıl çözülebilir diye düşünmeye başladım. 2004 yılında bilgisayar bugün olduğu kadar yaygın olmadığı için öncelikle çiftçiye telefona bağlı olarak kurtarmak gerektiğini düşündüm.

Çiftçilere teknolojiyi kullanmaları gerektiğini nasıl illettiniz?

Köy köy dolaştım. Pazarlama ve teknolojiyi nasıl birleştireceklerini gösterdim. Kredilerini nasıl yönetecekleri ile ilgili Anadolu'da

çalışmalar yürüttüm. O dönemde çiftçinin daha yoğun olarak cep telefonunu kullandığını gözlemledim. Vodafone ile yaptığımız çalışma altı ülkeye örnek oldu. Hindistan, Gana, Yeni Zelanda, Kenya ve Mısır'da aynı modelle çiftçiler bilgilendirildi. Çiftçilerin sorunlarını ortadan kaldıracak ve yaşadıkları sorunları kökten çözecek bir yöntem olabilir mi düşündük ve Aydın'da bir örnek köy kurduk. Vodafone Akıllı Köy adında teknolojinin aktif olarak kullanıldığı bir köy modelledik. Tarımsal alt yapılarını bitirdik, o köyde köylülerin nasıl az maliyetle yüksek verim elde ettiğini ve az işçilikle rahat yaşadığını göstermeye çalışıyoruz. Başka köylerden araya gelenlere eğitim veriyoruz. Bu şekilde yaşayan köylülere danışmanlık yapıyoruz. Amacımız önce Türkiye'de sonra küçük çiftçilerin yoğunlukta olduğu ülkelerde yaygınlaşmasını sağlamak. Teknolojiyi sadece uzaya giderken kullanmak değil, dünyada kalanlar ve dünyanın sürdürülebilirliği için kullanmayı seçtik. Akıllı teknolojilerin sadece lüks için olmadığını, çiftçinin doğru zamanda sulama yapmayı telefonundan yönetmesinin önemli olduğunu göstermek üzerine çalışmalar yapıyoruz.

Üniversitede bu bölümü seçmenize etken neydi?

İlkokula erken yaşta başlamıştım. 14 yaşında lise mezunuydum. Çok iyi bir öğrenci alamadım. Hemen üniversiteye gitmedim. Uzun sürmeyecek iki yıllık bir üniversite olmasını ve çok tercih edilmeyen bir bölüm olmasını istedim. Böylece daha rahat iş bulurum diye düşündüm. Tarım ve pazarlama bana değişik bir meslek olarak gözükte. Birinci yılın sonunda çiftçilerin sorunlarını düşünmeye ve çözmek için çözüm üretmeye başlamıştım. Bu dünyadaki amacımı buldum.

Nasıl başladınız?

Atık malzemelerden yaptığım standım ile tarım fuarlarına katıldım. Broşür tasarlamaya param yok diye tasarım öğrendim. Fuarlara giderek kendi tanıtımını yaptım. Teknoloji ile ilgili bir web sayfası kurarken kendime ortak aradım ve buldum. Adım adım ilerledim ve beni buraya getiren bir yolculuk oldu.

Nasıl bir yolculuktan bu?

Bugün anlatınca çok güzel ama yaşarken çok zordu. Hem maddi kaynaklar yoktu, hem de işletme yönetimi öğrenmem gerekti. Açık öğretim okudum sonra yeterli gelmediği için Boğaziçi Üniversitesi'nde MBA yaptım. İşimin önünde engel olmak istemedim. Bu sırada evlendim, iki kızım oldu ve 2014'te Bars dalında Nobel'e aday gösterildim.

Gelecek hedefinizde neler var?

Teknoloji Mars'a insanları götüreceksa ben dünyada kalanlar için teknolojiyi kullanmak istiyorum. Şirketimin mottosu 'kırsal alanda geleceği tasarlayan şirket'. 34 çalışmamız var hepsi de dünyayı kurtarmak için çalıştığını düşünüyor.

“Teknoloji insanları
Mars’a götürecekse
burada kalanlar olacak.
Ben kırsal alanda
geleceği tasarlamak
için çalışıyorum yani dünyayı
kurtarıyorum.”



“İnsanlar gerçekten çok duyarlı ve çok yardım etmek isteyen var. O kadar çok telefon ve yardım aldık ki bu insana çok güzel bir enerji veriyor.”



HAZAL ULUDOĞAN

Psikolog Hazal Uludoğan, Bursa Yenişehir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda "Deniz Yıldızları" adını verdiği proje ile ÇABA Derneği tarafından ödülle layık bulunan isimler arasında yer alıyor.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Beykent Üniversitesi'nde dört yıllık psikoloji lisans eğitimini üç yılda bitirdikten sonra kendi isteğimle cezaevinde çalışmaya başladım. İlk görev yerim olarak Bursa Yenişehir Kadın Kapalı Ceza Kurumu'nda çalıştım. Şu anda Maltepe 1 no'lu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda görev yapmaya devam ediyorum.

Hangi proje ile ödüllendiriliyorsunuz?

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifhaneleri Genel Müdürlüğü'nden gerekli izinleri alarak, yardımsever insan ve kuruluşlarla "Deniz Yıldızları" projesini gerçekleştirdim. Cezaevinde olan mahkumların çocukları için yaptığım bir projeydi. Bursa'da çalışmaya başladığımda cezaevi erkek cezaeviydi sonra kadın cezaevine dönüştürüldü. Annesi ile birlikte kalan 0-6 yaş çocukların birtakım zorunlu ihtiyaçları vardı. Cezaevlerinde kalan herkesin maddi durumu çok iyi değil o nedenle çocukların bebek bezi, hijyen malzemesi, biberon gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması gerekiyordu.

Nasıl adımlar attınız?

Yardım toplamaya karar verince önce gerekli izinleri aldım. Fortune dergisi listesindeki Türkiye'de bulunan en büyük 500 firmaya bir e-mail göndererek malzeme yardımı talep ettim. İlk olarak anneleriyle kalan 0-6 yaş grubu çocukların, pisik kremi, iç çamaşır, ayakkabı, terlik, kıyafet gibi temel gereksinimlerini temin etmek, bunun yanında büyük ihtiyaç olan bir kreş kurulmasını sağladık. Gelen yardımları temin ettikten sonra hepsini tutanağa geçirdim. Adil ve sayılı bir biçimde annelere her hafta imza karşılığında dağıtımını bizzat yaptım.

Bu projeyi geliştirmenizi sağlayan düşünceler nelerdi?

Gözlerini cezaevinde açan, yıllarca toprağı çimemi görmemiş ve toprağı görünce şaşırıp kaçan, betona basmaya devam eden, hayatında uçurtma uçurmamış, daha 3-4 yaşında sayımın ve gardiyanın ne olduğunu bilmek zorunda kalan, kendilerine ait bir yatakları bulunmayan, 5 yaşına gelip altına bez bağlatıp emzik emen çocuklar var. Cezaevinde hala kreş olmayan yerler var. Koğuşta oyuncakla oynama fırsatı olmayan, annesiyle hastane sevkine gittiği zaman araba sesini duyunca korkan ve ağlayan, onlarca kadınla aynı tuvaleti ve banyoyu kullanmaktan başka çaresi bulunmayan ve 6 yaşından sonra dışarıda kimsesi yoksa Yetiştirme Yurdu'na gitmek zorunda kalan, geleceğin potansiyel suçlusu olmaya mecbur bırakılan çocuklar bunlar. Bu çocuklar için bir şeyler yapmak zorundaydım.

Kreşe döndürdüğünüz odadan bahsedebilir misiniz?

Cezaevinde bir tane müsait oda vardı. Boiusan Holding vasıtası ile odayı hazırlayarak kreşe çevirdik. Anadolu Holding de kreşin iç malzemeleri için destek oldu. Ben malzemeleri seçtim onlar aldılar. Bir kreşte ne olması gerekiyorsa her şey vardı. Fen aletlerinden tutun da, müzik aletlerine kitaplara kadar her ayrıntı düşünüldü. Bu

sırada yakın çevremde de haber verdiğim için ailem, akrabalarım da destek oldular. Güzel bir açılış yaptık. Bize yardımcı olan firmalara davetiyeler gönderdik. Onlar da geldiler açılışımızı gerçekleştirdik.

Çocukların cezaevinde ne gibi sorunlarını gözlemlediniz?

Anneleri ile kalan çocuklar onlarla aynı yatakta yatıyorlar aynı bir yatak şansları yok. Bazı çocuklar psikolojik olarak normal gelişiminin dışında davranışlar sergileyebiliyor. Burada anneyi bilgilendirmeye çalışmak çok önemli.

Kreşte kim eğitim veriyor?

Kreşimizin öğretmeni var. O geliyor. Yakın zamanda Bakanlık'tan iznimizi alabilsek cezaevinin yanına aynı bir bina olarak anaokulu yapılacak. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ile yürüteceğimiz bir çalışma olacak. Bunun ilk örneği Bakırköy Kapalı Cezaevi'nde gerçekleşti. Adı Adalet Anaokulu. Umarım biz de başaracağız. Çocuklar annelerinin dilekçesi ile anaokuluna gidecek. Doğru olan bu, çocukların dışarıda eğitim alması.

Cezaevlerine çocukların kabul edilişi nasıl sekilleniyor?

Biraz cezaevinin büyüklüğüne bağlı olarak gerçekleşiyor, bazen bir kadının üç çocuğu oluyor ama hepsini yanına alamıyor. Umarım bu çocuklar için daha iyi koşullar oluşturulur.

İnsanlardan nasıl tepkiler aldınız?

İnsanlar gerçekten çok duyarlı, çok yardım etmek isteyen insan var. O kadar çok telefon ve yardım aldık ki. Sosyal medyadan yaptığım duyurular da cevapsız kalmadı. Beni arayıp imkanları doğrultusunda çocukların eksikliklerini karşılamak isteyen çok insanla konuştum. Biri arıyor, ben çocukların terliklerini göndermek istiyorum diyor ve gönderiyor. Herkes, az ya da çok kinden geleni yaptı. Emegi geçen ve düşünen herkese çok teşekkür ediyorum. Birilerinin yardım etmeye çalıştığını bilmek çok güzel insana enerji veriyor.

Mücadeleniz ne zaman başladı?

2016 yılının başında başladı. Ben şu anda oradan ayırdım ama gelen yardım taleplerini yönlendiriyorum. Kim nereye yakınsa gelen yardımları o cezaevine yönlendiriyorum. Kim nereye dokunabiliyorsa araya dokunmalı.

Bursa'dan ayrılmak zor oldu mu sizin için?

Evet, mahkumlardan bir tanesi bana dedi ki "Umarım gittiğin yerde iyiliklerinin karşılığını görürsün." İnsanlar hangi ortamda olurlarsa olsunlar kimin onlara değer verdiğini biliyorlar. Ben onlara yaptıkları yanlışları söylediğimde beni dinlerlerdi. Bir bayram günü çocuklara elbise dağıttım, o kadar mutlu oldular ki. Orada çocuklar yüzü gülen birini görmeye muhtaçlar. Çocuklar kadar kadınlar da yardıma muhtaç. Kimsesi olmayan pek çok kadın geliyor cezaevine. Temel hijyen malzemeleri de kadınlar için büyük bir ihtiyaç.

DENİZ YILMAZ

ÇABA Genç Özel Ödülü'nü "Kapsayıcı İş Modelleri" projesini Soma, Urfa, Mardin, Antep, Adıyaman'daki kadınlar ile hayata geçirerek onlara istihdam sağlayan Deniz Yılmaz oluyor.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Robert Kolej'de okuyorum. Üniversite eğitimini University of Pennsylvania'nın Wharton adlı ekonomi okulunda tamamlayacağım. Yemek yapmaya meraklıyım, "Çömezın Mutfağı" isimli bir yemek kitabım var. Koç Üniversitesi'nin Yaz Kampı'nda katıldığım "Kapsayıcı İş Modelleri" üzerine aldığım eğitim sonrası aile şirketimiz için bir proje üretmek istedim. Projeyi Koton yönetimine sunduktan ve kabul edildikten sonra Koton ekibiyle birlikte harekete geçtik. En önemli hedeflerim arasında sosyal fayda yaratan projeler geliştirmek yer alıyor.

Kapsayıcı İş Modeli ne demek?

Girişimcinin düşük geliri kişileri değer zincirinin bir bölümüne konumlandırması demek. Bir örnek verirsem ben bir bioenerji firmasıysam tesisimi daha karlı bir yere kurmak yerine bir köye kuruyorum. Köylüler çalı çırpı toplayarak bana satıyorlar. Hem ben onların iş gücünü kullanıyorum hem de köy kalkıyor. Kazan-kazan durumu.

Gerçekleştirdiğiniz projeden bahseder misiniz?

Koç Üniversitesi'nde Profesör Zeynep Gürhan Canlı'nın UNDP destekli araştırması "Inclusive Business: A New, Sustainable And Innovative Private Sector"da lise seviyesi araştırma asistanlığı yaptım. İlğimi çeken bu konuyu 2016 yazında Bangladeş'te Nobel Barış Ödülü sahibi Muhammed Yunus'un Yunus Centre'ında staj yaparak derinleştirdim. Birikimimi Bayburt'ta katıldığım bir topluma hizmet projesiyle geliştirerek, oradaki gözlem ve deneyimlerimle El Emegi Projesi'ni tasarladım. Projeyi ailemin kurucusu olduğu Koton'da UNDP – GAP İdaresi'nin ortak projesi olan ÇATOM'lar (Çok Amaçlı Toplum Merkezleri) ortaklığı ile hayata geçirdik. Koton El Emegi Projesi kapsamında, Koton'un tasarım ekibi tarafından tasarlanan giysiler ÇATOM kanalıyla Soma, Şanlıurfa, Gaziantep, Mardin, Adıyaman ve Batman'da yaşayan 350 kadınızd tarafından işlenerek 61 mağazada milyonlarca Koton müşterisiyle buluşuyor.

Bu projeyi hayata geçirirken ilham kaynağınız ne oldu?

Koton El Emegi projesi için ilhamım, benim jenerasyonumun motivasyon kaynağı olarak yaptığımız işin bir amaca hizmet etmesine verdiği önemden ortaya çıktı. Bizler, yaptıklarımızın dünyada pozitif sosyal etki yaratmasını çok değerli buluyoruz.

Fikriniz nasıl şekillendi?

Proje kapsamında, Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki kadınlarımız çok başarılı oldukları el işlerini belli bir disiplin altında yapmaya devam edecek, Koton markalı düz ürünlere el emeklerini

işleyecek, Koton ise bu elde yapılan, kalple işlenen çok özel ürünleri mağazalarında özel ayırdığı bölümlerde milyonlarca müşterisiyle buluşturdu. Bu şekilde, Türk kadınlarının değerli el işçiliği mirasının yerini endüstriyel ve ucuz iş gücünün alması yavaşladı. Hem Koton müşterilerine standart giysilerinin yanında özel, kadınlarımızın emeğiyle dokunmuş, işlenmiş giysileri sunduk; hem de kırsal kesimdeki ev kadınlarımızı ekonomik özgürlüğe bir adım yaklaştı.

Projenin hedefine ulaşmasındaki önemli noktalar neydi?

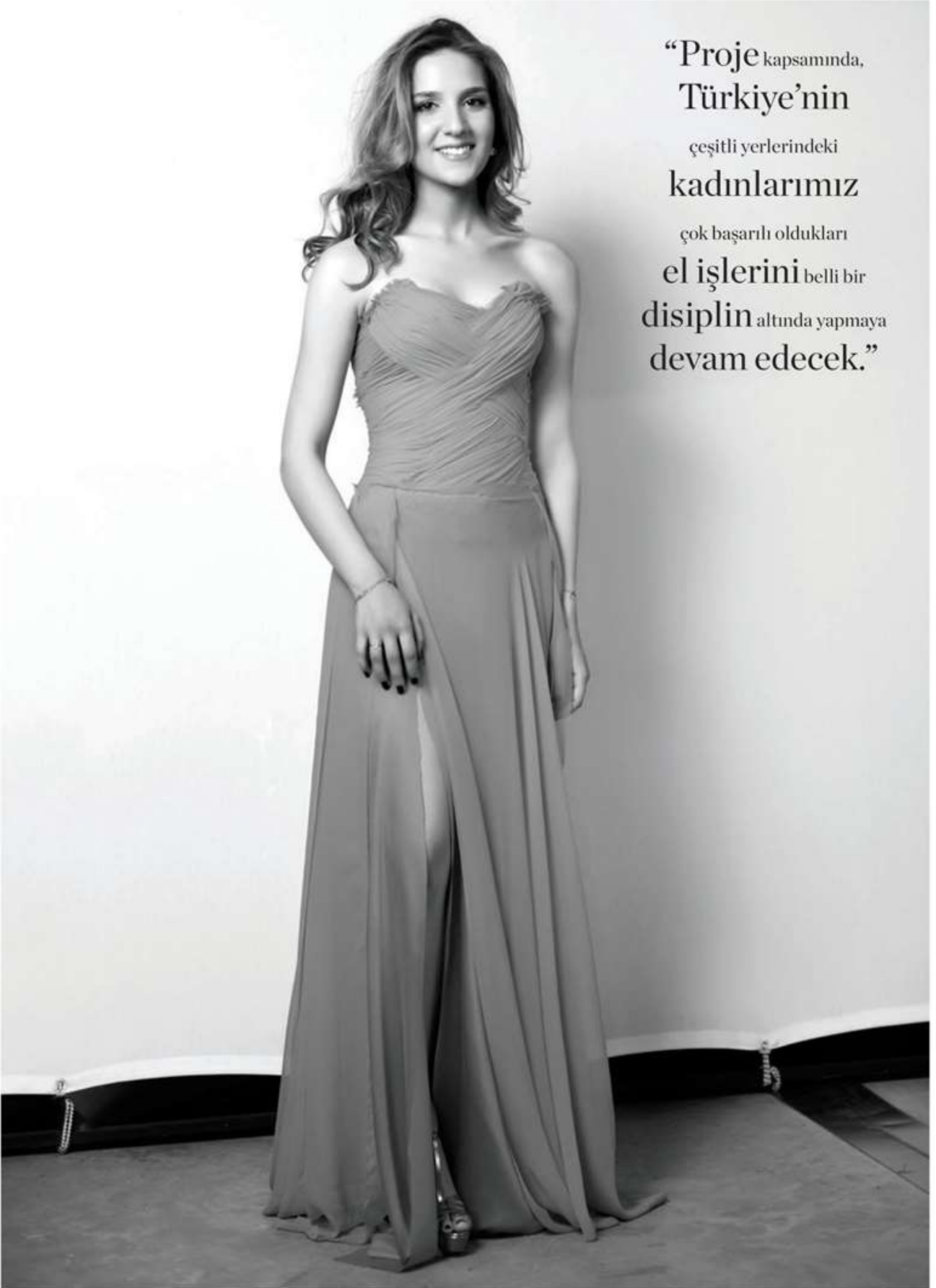
Projenin hedefine ulaşmasında en önemli nokta Kapsayıcı İş Modeli'nin ana teması olan ekonomik sistemin dışında kalmış dezavantajlı grupların sistemden faydalanmasını sağlayarak hayat koşullarının iyileştirilmesine sebep olacak şekilde sisteme dahil edilmesiydi. Bunun için de projeyi uygulayacağımız yöreleri iyi tanıyan sivil toplum kuruluşlarına ihtiyaç duyuyorduk ki, bu noktada kadın sorunlarına sahip çıkan ve onların ekonomik yönden güçlenmesine destek alan, GAP İdaresi'nin projesi olan "Çok Amaçlı Toplum Merkezleri'nin (ÇATOM) bizim için en iyi proje partneri olacağına karar verdik. ÇATOM'un lojistik altyapısının hazır olması, El Emegi Projesi'ni hızlandırdı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) teknik desteği, İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın desteği, Kalkınma Bakanlığı GAP İdaresi'nin ortaklaşa yürüttüğü "GAP Bölgesi'nde Kadını Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi" kapsamında başlattık.

Aldığınız geri dönüşler nasıl?

Çok pozitif geri dönüşler aldık, konuştuğum kadınların hepsi ekonomik özgürlüğün, ilk defa para kazanmanın verdiği gücün bahsediyorlar. Bu, bizim motivasyonumuzu daha da artırıyor. Projeye başlarken koyduğumuz cıtaayı simdiden yükselttik. Hem ürünlerin sergilendiği mağaza sayımızı hem de ulaştığımız il ve kadın sayısını artırmayı hedefliyoruz. Bu tip projelerin elbette bir anda Türkiye'deki kırsal kesimde yaşayan bütün kadınlara özgüven ve yetki vermeyeceğinin bilincindeyiz, ancak biz, bu büyük hedefe katkı sağlamak için duyduğumuz gururla, çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüceğiz.

ÇABA Genç Özel Ödülü'nü alıyorsunuz neler hissediyorsunuz?

Öncelikle şaşırdım. Bir kere haber olmuştu projemiz. Ben bu projeyi iş olarak değil yapmak istediğim için yaptım. Bir ödül olmayı ve fark edilmeyi beklemiyordum. Benim için içine kalbimi koyduğum önemli bir projeydi. Umarım diğer markalara da yol açar. Kapsayıcı İş Modelleri'ni uygulayan firmalar var bunu görmek de beni mutlu ediyor.



“Proje kapsamında,
Türkiye’nin
çeşitli yerlerindeki
kadınlarımız
çok başarılı oldukları
el işlerini belli bir
disiplin altında yapmaya
devam edecek.”

ZİRVEDEN BAKIŞ/TÜLİN AKIN

'Tarım Teknoloji Vadisi' ile verim daha da artacak

Tülin Akın, tarımın sorunlarının çözümleri için elini taşın altına koyan, iki çocuklu bir anne... Önce köy köy gezerek çiftçiye teknoloji ile nasıl daha verimli üretim yapabileceğini anlattı. Vodafone'un desteği ile 1.4 milyon çiftçiye doğrudan bilgi verir hale geldi. Şimdi ise 'görmeden inanmayan' çiftçilere model olsun diye 'Tarımın Teknoloji Vadisi-Vodafone Akıllı Köy'ü kuruyor.

ÖZLEM ERMİŞ BEYHAN/19

**ZİRVEDEN
BAKIŞ**
ÖZLEM ERMİŞ BEYHAN

"Bundan 100 yıl sonra dünyanın kaynakları tükenecek ve bir Mars'a taşınmak zorunda kalacağız" diyenler Tülin Akın'ı henüz tanımıyor. O, Anadolu'nun bereketinin tohumlarımızın torunları da balesiyeceğini, bunun için sadece yaptığımız hataları doğruya çevirip teknolojiyi tarıma entegre etmek gerektiğini düşünüyor. Bunu düşünmekle kalmıyor tam 13 yıldır bu hayalin peşinde mücadele ediyor. Türkiye'nin kırsaldaki sorunlarının fotoğrafını çok net çeken, bir çözüm formülü eden Tülin Akın, "Ben ne yapabilirim ki" dememiş, 2 çocuklu genç bir kadın olarak elini taşın altına koymuş. Vodafone ile işbirliği yaparak binlerce köy dolmuş, sonra bakmış anlatılmak üzere, yine Vodafone ile işbirliğinde Aydın'ın bir köyünü Türkiye'de tarım teknolojisi vadiisi haline getirmek için kollarını sıvamış. "Ne var ki, Vodafone gibi bir kurumun desteği olmadan sonra" demeyin, projenin önemine inandırana kadar girerle 2 yıl tam 196 toplantı yapmış.

Ben inegim yüzünden köyden çıkmadım, köyüm şehir oldu
Tülin Akın'ın başlangıç noktası, tayin olduğu 'okulu olmayan köy' okulu yapan, tek ağacı bile olmayan bir soru köyde orman kurun ilkököl öğretmeni babası ve "Ben her şeyi yapabilirim" diyerek E sınıfı ehliyet bile alan annesi. Tülin Akın, köy köy gezdiği Anadolu'da çiftçileri gözlemiş ve Antalya Korkuteli'nde Tarım Pazarlama okuyan sorunların fotoğrafını çekmiş. TABİT Kurucusu Tülin Akın o fotoğrafı göyle anlatıyor:

"Anadolu'da çiftçilerimiz ürünü üretiyor ama satamıyor. Köye gidip denir bakmazlar onlara bory veriyor mason, tohum alınmaz diye, karnedine bağlamı hale getirip letedij fiyatları mahş alıyor. Hale gitmeden fiyatları biliyorlar o da uzak masraf. Havadar ortamı bilgilerini önceden alınmak için havalimanlarını aramak zorunda kalıyorlar. Tarım kredileri kullanıyorlar ama soruyorsun deşil düğine yatırıyorlar. Kredi kullanımını bilmiyorlar, banka topağla göre kredi veriyor o da onlara çok geliyor. Ürünleri yanlış depolarda saklıyorlar. Üretim modellerini ya ürün alamazlar diye değiştirmeye zoruyorlar. Kimse çiftçi olmak, çocuğunun çiftçi olmasını istemiyor. Çünkü inek sağan bir kadın köyünden hiç çıkmadan öüyor, çünkü her gün inegini sağması gerekiyor. Hayvancılık ve arıcılık büraktıkları için yene ve hormonlara bürünürlü para harcıyorlar. Yetiştirdikleri ürünü ihraç edemiyorlar çünkü bir sürü kalıntı oluyor. Tarım üretimlerini büyük şirketlere geçiyor, göç nedeniyle şehirlerde kaos olurken köylerde boşalıyor."

35 bin köy doluşup teknolojiyi anıttılar

Fotoğraf çeknet, çok kayıp verici... Tülin Akın 2004 yılında, henüz 22 yaşında bir web sayfası kurarak tüm bu fotoğrafı değiştirmeye soyunuyor. Kurduğu tarımsal pazarlama.com bu alandaki ilk internet girişimi. Köylerde internet yok, bilgisayarı yok henüz. Akın bakıyor hiç tıklanmıyor, alıyor eline bilgisayarı köy köy doluşmaya başlıyor. Ama Türkiye'de 35 bin köy var, gezmekle bitmez. Bir destek gerek. Akın, çiftçilerin en önemli sorunlarından birinin ayık ödünzdi ödemesi için kredi kartı sahibi olmamak olduğunu fark ederek bankaları gezmeye başlıyor. Aradığı desteği Şekerbank ta buluyor. Akın sonraki 6 yıl boyunca 1000 kişilik nüfusun üzerindekilik tüm köyleri doluşup bilgisayar, internet ve web sayfasını anıttılar, beraberinde Şekerbank'ın da kartları tanıtan zirvat mühendislerinden oluşan 12 kişilik bir eköy kuruyor. Bu arada köylerden çiftçilerin iletişim bilgilerini, hangi ürünü kime nasıl sattıklarını gibi verileri topluyor. Bir süre sonra fark ediyor ki elinde 20 bin çiftçinin cep telefonu numarası var. İnternetin köy köy yatarıncası hıza gitmiş olduğunu, cep telefonları ile çiftçiyi ulaştırmın daha kolay olduğunu anlıyor. Cep telefonlarına bürçürünce, maş skoların mesaj olarak geldiği yıllar. Neden çiftçinin cebine doma-

Traktör kazasından sonra bile çocuklarını traktöre bindirince...

► Çocuklarımız bu mücadelelerin içinde, bir köyde... Nasıl oluyor, nasıl geliyor?
Bir 11, diğer 7 yaşında iki tane kızım var. Onlar doğduğunda ben bu iş içindeydim. Onlar olınca brakıyorum hiç düşünmedim. Onları soruları ile yeni fikirler geliştirmişim. Büyük kızım tarımçıca.com diye bir site yapıyor düşünüyorum su anda. Köyde yaşamın onları özgürleştirirdini düşünüyorum. Eşim de bizim projede çalışmaya başladı. Bizimle köye gelen dostlarımız da var.

► Ne zamandır Aydın'dasınız?
İki yıl önce gittim İstanbul'dan Aydın'a. İki yıl sürüyor proje.

► Hiç umutsuzluğa düşüpünüz, yapacağınızı düşünmüş olmasanız mı?

Bizim bölgemizde değil ama köyde bir çocuk traktörden düşüp hayatını kaybetti. Dedim ki herhalde bundan sonra çocuklarını traktöre bindirmeler. Ama o cezaze gününde bile çocuklar traktördeydi. O zaman biraz umutsuzluğa kapıldım. En umutsuz anım oydu.

► Elinizde yetki olsa tarımsal sorunları nasıl çözüyorsunuz?
Türkiye'de neyin nerede nasıl ve ne kadar üretilemesi gerektiğine dair bir analiz ve plan yapıyorum. Çiftçilerin bu plana uyması ile ilgili kontrol ve desteği sağlıyorum. Bu disiplinliyori ama daha hızlı hareket edilecek yapmaları lazım. Destekleride örneğin toplu sağımı teşvik edilmesini sağlıyorum.

► Hayatını değiştirdiğiniz, size umut verem bir olay anlatmazsanız lütfen?

Karaman'da bir çiftçi sitemiz üzerinden SMS ile ürünü satı, sonra tüm köyün (ürünü) ihraç etti. Samsung'u sel basıyor, bir çiftçi telefon etti, bizim mesajımız sayesinde kapakları açıp ürünü kurtarmış. Çok güzel geri dönüşler oluyoruz. Vodafone Akıllı Köy'de eğitim alan bir kadın çiftçi bana "Biz ürünü üretmiyoruz ama kademli" derdik, siz bize örnek alabileceğimizi gösterdiniz" dedi. Buna duyduğum çok güzel.

► Sonraki projeniz ne olacak peki?
Vodafone Akıllı Köy'de, var olan teknolojileri uyguluyoruz. Bundan sonra buradan aldığımız verileri yeni teknolojiler yaratacağız. Mümkün olduğu başka bölgelerde de bu köylerden kurtak ediyoruz.

'ACABA DERKEN DÜNYA'NIN VERDİĞİ ÖDÜL CAN VERDİ

Dünyanın en iyi girişimcisi dahil pek çok ödül sahibi olan Tülin Akın, ilk ödülünü DÜNYA Gazetesinden aldı. Akın şöyle anlatıyor: "Hiç beklenmiyordum. İhracatın Yıldızları Ödülü'ne aday gösterilmişim. 2007 yılı Türkiye Bir web sitemiz var, köy köy doluşarak aldığımız 20 bin ilan bu sitede. Yurt dışından bakıldığında tek bizim sitemiz çalışıyor, köyler bizim site üzerinden ihracat yapıyor. Bunu DÜNYA'dan öğrendik. Ödülü aldığımızda büyük bir şaşkınlık ve sevinç yaşadık. Çok önemliydi bizim için: çok başlıydık, çok zordu. O ödül bize "Siz iyi bir şeyler yapıyorsunuz, devam etmelisiniz" dedi. Tam kendimizi sorgularken, kıramız ödemeyeceksen, gerçekten bir ödül oldu bize."

FOTOGRAF: LAR. MEHMET BAKIŞ



Drone ile hastalıkları yakalıyor köy hayali kuranları davet ediyor

"Tarımın teknoloji vadiisi kuruyoruz. İneklerin ayaklarına taktığımız aletlerle verilerini, tarlaların üzerinde uçan drone'larla hastalıkları izliyoruz. Buna benzer bir proje dünyada çok. Büyük yatırımcılar büyük çiftçilerde bu teknolojileri kullanıyor. Biz bu teknolojileri küçük çiftçilere yaymayı hedefliyoruz. Burada bir teknoloji firması ile birlikteler çalışıyor olmak bize büyük bir avantaj sağladı. Tarım Teknolojileri Zirvesi düzenlemeyi ve bu köyde tarım geleceğini tüm dünyadan uzmanlarla birlikte konuşmaya planlıyoruz. Köyde yaşamak isteyen şehirler için bir misafirhane kuruyoruz, hepsini davet ediyoruz. Çocukların tarımla ilgili meslekleri yeniden seçiyor olmasını, çiftçilerin yeniden prestijli bir iş haline getirmeyi ve tersine göçü hedefliyoruz."



Sektörler yönünü tarıma çevirecek

"10'ü sistemleri (nesnelere internet) tarımda bir gereklilik ve çok ayrıntılı kullanılmak. Bu nedenle ben pek çok sektörün internetdeki dönüşümüne yardımcı tarıma çevireceğini düşünüyorum."

"Köyleri anlatıyoruz. Çok güzel ama bir yapamaz" diyorlar. Biz Vodafone Akıllı Köy'ün gelen çiftçilere bu mesajı verdiğimizini gösteriyoruz. Akın'a sordukları sorularımıza Young&Rubicam desteğiyle verdiğimiz marka eğitimini de tarımsal markalamamıza önemli katkı sağlıyor. Çiftçilere ücretsiz eğitim ile teknolojiyi öğretiyoruz."

tesin fiyatı, hibe desteği son bağışı tarihi, yeni tarım teknikleri gitmiş-çi? Hatta malını satmak istemeyen çiftçi mesaj atan, overi tarımsal pazarlama.com'a merkezden girilmiş...

Türkiye'deki 1 milyon 400 bin çiftçinin telefona ulaşılıyor
Tülin Akın yine çıkıyor destek arıyınca. "Bir tek Vodafone hayır demedi. 2 yıl 196 toplantı sonunda evet cevabı aldı" diye anlatıyor o süreci. Vodafone Çiftçi Kulübü adı altında çalışmalar başlıyor. 20 bin çiftçiyi önce hava durumu, sonra buldukları bölgede hal fiyatları, ürünlerin ürünleri çiftçilerin mesajı ile ulaştırıyor. Ürünleri bulduğunda, havalarını-

Mars'a taşınmaktan bizi belki de o kurtaracak

Bu, azimli ve cesur bir kadının hikayesi. Türkiye'nin kırsaldaki sorunlarının fotoğrafını çok net çeken, buna bir çözüm yolu düşünen ve o düşünceleri hayata geçiren bir kadının... Tülin Akın önce köy köy gezerek çiftçiyi teknoloji ile nasıl daha verimli üretim yapabileceğini anlattı. Şimdi kurduğu akıllı köy ile bir örnek model. "Türkiye'de tarımın teknoloji vadiisi" yaratıyor.

dikten sonra ürün fiyatları gönderilmek başlıyor. "Tabii her yörede domates domates denemediği algoritmalarımız bulunmaz fark edildi. Daha sonra bölgemizde nemliyseki domates için şöyle bir örnek alın" gibi spesifik mesajlar göndermeye başladık. Vodafone'un tahsis ettiği bir TIR ile 2006-2016 arasında yine köy köy doluşup tarımsal üretimde teknolojiyi nasıl faydalanabileceğine eğitimini verdik. Bugün Vodafone Çiftçi Kulübü ile 1 milyon 400 bin çiftçiyi bulduğumuz hale geldik. Proje 6 ilköyde örnek oldu ve uygulanmaya başladı. Çiftçi kulavuzu diye bir yazılım hazırladık ve ürünlerini satmak isteyen çiftçilerimizden ayda 600 bin ilan alı hale geldik."

Bataklıkta %150 verim sağladık ama maden anıyoz zannettiler

"Vodafone Akıllı Köy için bataklıkta hektarlık 25 yitilince, önce biz maden anıyoz zannettik. Bütün alanı (çiftçi köyüne desteği alıyor. Örneğin bir hektar 200 dönüm. Bataklıkta kurut tuğumuz, köyü bir toprakta yaptığımız üretimi yüzde 150 verim artışı sağladık. İlaçlama atık önlemi kurduk. Sosyal etki raporu çıkarıyoruz. Bazın

ya yakınları olan, Türkiye'de üretilen ürünlerin yüzde 98'inin yetiştirildiği bir köy bu... Merasında teknoloji ile verimim maksimize edildiği, toplu sağım sistemi ile kadınların inek sağmak zorunda kalmadığı, serada en yeni yöntemlerin kullanıldığı, sensörlerle kapakların ve sulama sistemlerinin cep telefonları ile yönetilebildiği, erken uyarı sistemlerinin olduğu, arıcılık, tavukçuluk, meyvecilik dahil tarımın tüm alanlarını kapsayan bir örnek alan oluşturuluyor. Köylüler bu sistemin içinde hem çalışıyor, hem öfltim alıyor, hem de ürettiği ürünü satın kendi üretimini kuracak sistemlere sahip oluyorlar. Vodafone yine ana destekçi-

imiz ama çiftçilere sistemini göstermek isteyen tüm firmaların da kabul ediyoruz" diyor Tülin Akın. Ama hedef sadece bu köyü değil, tüm Türkiye'deki sistemi değiştirmek. Bu bir örnek, bir model... Şu anda köy neredeyse tamam. Akın şöyle resme bakıyor: "Ziraat Odaları ile birlikte her köyden 3 kişi bu köye getirip seracılığın, maracılığın bu şekilde yapılabilirliğini, hiç ilaç kullanmadan da ürün alınabileceğini göstericez. Köylü gormeden inanıyor çünkü. Ayrıca eide edeceğimiz verileri düğünle de yayılabilecek sistem ve teknoloji geliştirmeyi hedefliyoruz. Amacımız zemin üretme geçerek Mars'a gitmek zorunda kalmamak."

HABER

Sanayinin Dijitalleşmesi Konferansı: Endüstrinin 4.0 Evrimi Uluslararası Konferansı

SANAYİNİN DİJİTALLEŞMESİ: ENDÜSTRİNİN 4.0 EVRİMİ ULUSLARARASI KONFERANSI 11 Mayıs 2017 tarihinde Alman Sana yi ve Ticaret Odası İşbirliği i le İstanbul Gedik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi – Endüstri Mühendisliği Bölümü ev sahipliğinde Wyndham Grand Otel Levent'te gerçekleştirildi.

500'e yakın yerli-yabancı katılımcının yer aldığı konferansta Türkiye'nin ve Almanya'nın Endüstri 4.0 Yol Haritası, Küresel Rekabet için Dijital Dönüşüm ve Sanayinin Dijitalleşmesi ve Akıllı Çözümler konu başlıkları alanında uzman yerli ve yabancı konuşmacılar tarafından masya yatırıldı.

İstanbul Gedik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Dilek Kurt, İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörü Prof. Berrak Kurtuluş ve İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Hülya Gedik'in açılış konuşmaları ile başlayan konferansta Küreselleşen dünyada sınırların ötesine geçilmesi konusunun gerekliliği belirtilerek, Sanayinin dijitalleşmesi konusunun vazgeçilemez olduğu vurgulandı. İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Hülya Gedik ise Türkiye olarak Endüstri 4.0'ın kaçırılmaması gerektiğini, bir sanayici olarak Gedik'in de bu süreç içerisinde yer aldığını belirtti.

Alman Sana yi ve Ticaret Odası Genel Sekreteri (IHK Mittleres Ruhrge-



biet – Bochum, Herne, Witten, Hattingen) Eric Weik, Bochum Üniversitesi Başkanı Prof. Dr. Jürgen Bock, Tüsiad Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Nurşen Numanoğlu, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Yönetim

Kurulu Başkanı Cengiz Ultav, Bosch Mobilite Çözümleri Türkiye Satış Direktörü Gökhan Tunçdoğan, Gedik Holding Dijital İş Stratejisi & Dönüşüm Direktörü ve İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörlük Dijital Dönü-

HABER

şüm Danışmanı Ömür Topaç, **Tabit** Tarımsal Bilişim ve İletişim Teknolojileri Kurucu Ort ağı **Tülin Akın**, Reen- gen Kurucu Ort ağı ve Türkiye Bilişim Vakfı Yönetim Ku- rulu Üyesi Şahin Çağlayan, Endüstri 4.0 Platform Danış- manı Dr. Engin Ayçiçek, IoT Yazılım Mimarı & Veri Ana- listi Timuçin Anuşlu, Arçelik Üretim Teknolojileri Direk- törü Mustafa Esenlik ve Intel IoT Grup Teknik Yönetici- si Cem Vedat Işık konferans konuşmacıları olarak yer al- dılar.

Konferansın ilk bölümünde Almanya'nın Endüstri 4.0 Yol Haritası konulu konuşmasında Alman Sanayi ve Ti- caret Odası Genel Sekreteri Eric Weik, dostluğu çok es- kilere dayanan Türkiye ve Almanya'nın Endüstri 4.0 sü- recinin gelişiminde iş birliği y apmaları gerekliliğinden bahsetti. Sanayi 4.0 tüm dün yayı değiştireceğinden bahseden Weik, her şeyin şebekelendirildiğini, her şe- yin akıllılaştığını bunun teknolojinin gelişmesinin doğal bir süreci olduğunu belirt ti. Yol nerede bitiyor, nasıl olacak tam bilemesek bile, gelecek öyle ya da böyle ke- sinlikle gelecektir diyen Weik, Endüstri 4.0 ile toplum- sal, kültürel değişiklikler de dahil, Endüstriyel Devrimin beraberinde risklerle beraber, köklü değişiklikler ve ye- ni iş gücü getireceğini, iş hayatındaki organizasyon sü- reçlerine kadar büyük değişiklikler olacağını belirtti. Endüstri 4.0 sürecinde bilim ve ekonominin işbirliği çok büyüktür diyen Weik bu sür ecin koordinasyonunda üniversitelerin önemine değindi. Wei k Endüstriyel Devrimin beraberinde risklerle beraber, köklü değişik- likler ve yeni iş gücü getireceğini söyleyerek konuşma- sını tamamladı. Bochum Üniversitesi Başkanı Prof. Dr. Jürgen Bock ise dijital değişim hayatımıza hükmettiğini ve bu sürecin durdurulabilir bir olgu olmadığını sö yle- di. Bock "Dijitalleşmenin sonuçları en başta geniş çaplı bir dönüşüme sebebiyet verecek, teknolojiler sürekli yenilenecek, buradaki temel yenilik ise hız olac ak, bu hız ile birlikte mühendislik gibi meslek gruplarından beklentilerde değiştirecek" dedi. Geline süreçte dahil nesnelerin birbiriyle i letişim kurabildiğine değinen Bock, Endüstri 4.0 ile birlikte geleceğin üretim proses- lerinde bu otomasyonların ve akıllı sistemlerin kullanı- mının artacağını belirtti. Dijitalleşme ile birlikte iş orga- nizasyonları değişecek, hiyerarşi azalacak, iş modelleri tamamen farklı şekillerde gerçekleşecek diyen Bock, disiplinler arası takım çalışmalarının ağırlık kazanacağı- nı, değişim ve dönüşümle sürekli iç içe olac ağımızı ve bu süreçte insanlar üz erinde mevcut sorumlulukların artacağını belirtti.

Türkiye'nin Endüstri 4.0 Yol Haritası konusunda söz alan TÜSİAD Genel Sekr eteri Dr. Nurşen Numanoğlu,

HABER

Türkiye'nin rekabet gücü, sanayinin dönüşümü ve sektörel politikalarından bahsetti. Konuşmasında Türkiye'nin küresel değer zincirindeki avantajları; coğrafi konumu ve düşük işgücü maliyeti olduğuna değinen Numanoglu, dijitalleşme ile birlikte iş gücü pr ofilinin gelişeceğini, yüksek nitelikli bir iş gücü y apısına dönüşümün 10 yılda istihdam artışını sağlayacağını söyledi. İşletmeler ne kadar büyüksün, sanayi 4.0 dönüşümünden katma değer kazancı o kadar büyük oluy or diyen Numanoglu, dijitalleşmenin Türkiye GSYİH'de %1, sanayi de ise %3 e kadar bir artış sağla yacağını öngördüklerini söyledi. Ayrıca, sanayi 4.0 dönüşümünün takip edilmesi noktasında yüksek katma değerli üretim ile gelişmiş ekonomileri yakalayabilmekte önemli bir mi henk taşı olduğunu belirtti. Sanayi 4.0 süreci içerisinde sanayi – üniversite işbirliği içinde oluşturulacak bir Ar-Ge altyapısının oluşturulmasının önemine değinen Numanoglu, sanayi kolunda dijital dönüşüm ile ilgili TÜSİAD'ın da halihazırda yer aldığı platformların daha da güçlendirilmesi, farkındalık yaratılması ve çeşitli iş kolu dernekleri ile işbirlikleri kurma gereğini ortaya koydu. Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Ustav ise konuşmasına teknoloji ve inovasyonla başladı. Ustav; "Eskiden çağın dışı kalma durumu v arken günümüzde gelişimlerden ağ dışı k almak durumu var" diyerek, sürecin kolektif ve multi disiplinler bir şekilde ilerlediğini, sürece hücresel genişleme perspektifi ile bakarak bireyden başlayıp devletin sorumlulukları içerisinde tüm şirketler ve oluşumlarla bir bütünsellik içerisinde yaklaşılması gerektiğini söyledi.

Konferansın ikinci bölümü İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörlük Bilim

ve Teknoloji Danışmanı Dr. Mustafa Koçak ve İstanbul Gedik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Dilek Kurt'un moderatörlüğünde 2 farklı panel ile devam etti. Küresel Rekabet için Dijital Dönüşüm konulu panelde ilk sözü alan Bosch Mobilite Çözümleri Türkiye Satış Direktörü Gökhan Tunçdöken, dijital dönüşüm ile ilgili planlamalar önemli, bu sürecin pratik çalışmaları başlamalı, özellikle üniversitelerdeki mühendislik öğrencileri ile bu konularda temas halinde olunması ve onlara bu konuya dokunmaları konusunda destek verilmesi gerekiyor dedi. Tunçdöken, Bosch olarak Endüstri 4.0 ile ilgili süreçlerinden ve başarılarından da bahsetti. Gedik Holding Dijital İş Stratejisi & Dönüşüm Direktörü ve İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörlük Dijital Dönüşüm Danışmanı Ömür Topaç, Dijital İş Dönüşümü ile ilgili konuştu. Firmaların dijitalleşmesi gerekliliğinin kaçınılmaz olduğunu dijitalleşmenin pek çok firmanın hayatını sürdürdürebilmesinin çok mümkün olmadığını söyleyen Ömür Topaç, dijitalleşmeyi gerekli kılan en temel sebeplerin en başta firmaların müşterilerinin, mevcut kanal değişikliklerinin ve rakiplerinin dijital olmasından kaynaklandığını belirtti. Ömür Topaç'tan sonra söz alan Tabit Tarımsal Bilişim ve Teknolojileri Kurucu Ortağı Tülin Akin, kendi geliştirdiği dijital temelli, tarım ile teknolojiyi birleştiren bilgi teknolojileri platformu hakkında katılımcılara bilgiler verdi. Teknolojiye dayalı kırsalda teknolojik tarım modeli geliştirdiklerini belirten Tülin Akin gelecekte ne yiyeceğimize şirketler değil biz karar vermeliyiz dedi. Reengen Kurucu ortağı Şahin Çağlayan ise enerji sektöründe yeni iş kollarının doğması, yeni iş tanımları ile birlikte dijitalleşmeyi gerekli kılıyor dedi. Enerji sektörünün, dolayısıyla enerji

sağlayıcı firmaların k endilerini sürekli yenilediğinden bahseden Çağlayan, enerji tasarrufunun sağlanması konusunda hızlı ve kesin operasyonel çözümlerin sadece dijital olarak sağlanabildiğinin altını çizdi.

Sanayinin Dijitalleşmesi ve Akıllı Çözümler konulu Panel'de Endüstri 4.0 Platform Danışmanı Dr. Engin Ayçiçek, Endüstri 4.0 'ın çok farklı anlatımı var, dolayısıyla ne olduğundan çok ne olmadığı da konuşulmalı diyerek, Endüstri 4.0 en başta bir lüks olmadığını tüm sektörler için uygulanabilir ve vazgeçilemez bir dönüşüm olduğunu kaydetti. IoT Yazılım Mimarı & Veri Analisti Timuçin Anuşlu ise sağlık sektöründe kullanılan cihazlara değinerek, bu cihazlara adapte edilebilecek modüler IoT yazılımlarını anlattı. Arçelik Üretim Teknolojileri Direktörü Mustafa Esenlik ise Arçelik Dijital Üretim Teknolojilerinden, otomasyondan ve firmanın Endüstri 4.0 yolculuğundan bahsetti. Panelin son konuşmacısı Intel IoT Grup Teknik Yöneticisi Cem Vedat Işık, Intel'in tarihsel gelişim sürecini ve endüstri 4.0 haritasını katılımcılarla paylaştı.

Konferans konuşmacılarla soru – cevap sonrası sona erdi.



Törende Gülşen sahneye çıktı.

Okul öncesi eğitime katkı, kadın emeğini değerlendirme ve kimsesiz çocuklara yardım amacıyla projeler üreten Çaba Derneği, kuruluşunun 12'nci yılında 12 kadına "Geleceğe İz Bırakanlar" ödülü verdi.

İZ BIRAKAN KADINLAR



■ Raffles Hotel'de düzenlenen, Sedef İybar ve Sıla Öztürk'ün sunduğu törende ödül alan isimler şöyle: İtir Erhart, Leyla Akça, Melahat Aydın, Nurcan Meral Özel, Nurten Öztürk, Şengül Akçar, **Tülin Akın**, Ebru Baybara Demir, Ebru Uygun, Ece Çiftçi, Gülay Demirci, Hazal Uludoğan. ■ 2'de



Eda Kosif, Deniz Yılmaz'a Çaba Genç Özel Ödülü takdim etti.

Mabel Matiz de şarkılarıyla geceye renk kattı.



80 yıllık yolculuk

Cumhuriyet Türkiye'si'nin ilk markalarından olan ve dört kuşak Türk kuyumculuk sektörüne yön veren Atasay Mücevherat, kuruluşunun 80'inci yılını kutladı. Atasay Grup Onursal Başkanı Atasay Kamer ve Atasay Grup Yönetim Kurulu Başkanı Cihan Kamer'in ev sahipliğinde Hilton İstanbul Bomonti Hotel'de yapılan kutlama iş, sanat ve siyaset dünyasının ünlü isimlerini buluşturdu. Kutlamada Ebru Gündeş sahneye çıktı.



GELECEĞE İZ BIRAKAN KADINLAR

Okul öncesi eğitime katkı, kadın emeğini değerlendirme ve kimsesiz çocuklara yardım amacıyla projeler düzenleyen Çaba Derneği, kuruluşunun 12'nci yılında 12 kadına "Geleceğe İz Bırakanlar" ödülü verdi.

Önceki gece Raffles Hotel'de düzenlenen, sunuculuğunu Sedef İybar ve Sıla Öztürk'ün üstlendiği törende Dr. Özlem Cankurtaran'a "Çaba Ömür Boyu Onur Odülü" verildi. Deniz Yılmaz da "Koton El Emegi" projesiyle "Çaba Genç Özel Ödülü"ne layık görüldü.

Keremcem'in 270 derecelik dev ekranda hologram ve mapping uygulamaları eşliğinde şarkılar söylediği törende ayrıca Ozan Çolakoglu Band de ilk konserini verdi. Gecede Mabel Matiz, Edis, Cem Belevi ve Gülşen de konuk sanatçı olarak sahne aldı.

İş, sanat, spor ve siyaset dünyasından ünlü isimlerin katıldığı törenden elde edilen gelir, Elazığ'da yapımına başlanan 16 derslikli Çaba İlkokulu ve 3 derslikli Çabacam Anaokulu'nun yapımına aktarıldı.

İŞTE ÖDÜL KAZANANLAR

Itr Erhart (Adım Adım Projesi)
Leyla Akça (Van Sanat Projesi)
Melahat Aydın (Bir Sans Daha Projesi)
Nurcan Meral Özel (Nükleer Silahlanma Projesi)
Nurten Öztürk (Temiz Köyler)
Sengül Akçar (Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı)
Tulin Akın (Taramsal Pazarlama)
Ebru Baybara Demir (Hayatım Yenibahar Projesi)
Ebru Uygun (TOÇEV Yaşasın Okulumuz Projesi)
Ece Çiftçi (Sosyal Ben)
Gülşen Demirci (Yengeç Kabuğu Projesi)
Hazal Uludoğan (Deniz Yıldızları Projesi)



MÜGE DAĞISTANLI
muged70@gmail.com

İz bırakan ödüller dağıtıldı

Sevili Sabancı geceye sevgilisi Ferhat Ferhangil ve annesi Türkan Sabancı ile katıldı.

Ayşe San her zamanki gibi çok havalıydı.

Metin-Aslı Şen

İzzet-Didem Antebi

Sema Sipahioglu Murat Aksu

6 Mayıs'ta evlenen Gamze Nedim Keleşli davettedi.

Çaba Derneği tarafından 12 kadına verilen 'Geleceğe İz Bırakanlar' ödülleri önceki akşam Zincirlikuyu'daki Raffles Hotel'de yapılan törenle sahiplerini buldu. Sunuculuğunu Sedef İybar ve Sila Öztürk'ün üstlendiği gecede Gülşen, Keremcem, Mabel Matiz, Edis, Cem Belevi konser verdi. Davetten elde edilen gelir Elazığ'daki Çaba İlkokulu ve anaokuluna aktarılacak.

Zeynep Mufti

Dr. Özlem Cankurtaran

Berna Sağlam Naipoğlu

Dr. Dilek Avcıoğlu eşi, Dr. Yakup Avcı

Gülden Yılmaz ve kızı Deniz Yılmaz

Yosun Güreli

İpekk Varol

Yosun Güreli

İSTE ÖDÜL ALANLAR:
İtir Erhart
Leyla Akça
Melahat Aydın
Nurten Öztürk
Sengül Akçar
Tülin Akın
Ebru Baybara Demir
Ebru Uygun
Ece Çiftçi
Gülşay Demirci
Hazal Uludoğan
Dr. Özlem Cankurtaran
Deniz Yılmaz

Aysegül Dinçök, Güliz Onursal ve Bilgin Derelinin yüzündeki gençlik, tazelik dikkat çekti. Hanımefendiler çok da formdaydı.

HAMDİ ŞENOĞLU

Ziraat Yüksek Mühendisi
Adapazarı Ziraat Odası
Yönetim Kurulu Başkanı



h.senoğlu@hotmail.com

AKILLI TARIMDA NE YAPABİLİRİZ

Tokat'ta yapılan "hassas tarım teknolojileri çalıştayının" ardından Akıllı tarım platformu ve platform icra kurulu gerçekleştirilmiş. Onlar da yapılan toplantılar sonucu farkındalık nasıl yaratırız çalışmalarına başlamışlar. Şimdiden kendilerini kutlar ,çalışmalarında başarılar dilerim.

Daha önceki yazılarımda da bahsetmiştim. Adapazarı Ziraat Odası'nın Uygulamalı eğitim projesinden, vodafonun **akıllı köy** projesinden ısrarla anlatmıştım yine anlatmaya çalışacağım. Bütün bunlar yukarıda Tokat'ta alınan kararlara paralel olduğu için halbuki çevremizi inandırabilseydik Sakarya olarak önceden başlamış olacaktık. Neyse kim yaparsa yapsın ülkemiz kazanacaktır.

Son 50 yılı şöyle bir gözden geçirirsek nasıl bir hızla değişime uğradığımızı, teknolojinin baş döndürücü hızıyla geliştiğini görürüz. Ülke olarak bu hızı ayak uydurmamız gerekiyor aksi halde dışa bağımlığımız artar.

"Dünya nüfusunun 2050 yılında 9,7 milyar a ulaşacağı tahmin edilmektedir. Gittikçe daralan tarım alanlarımız sorunu daha da içinden çıkılmaz hale getiriyor. Tarım alanları kişi başına 0,23 ha dır.Bu alan 2050 yılında 0,5 ha a düşecek.1,8 milyar insan suya erişimde zorluk yaşayacak Gelecekte enerji savaşlarına gıda ve su,da eklenecek.2025 yılında Afrika nüfusunun % 25'ini ancak besleyebilecek. (Selami İleri) Yani dünyada sadece kendini besleyebilmen bile yetmeyecek

Bütün bu istatistiklere küresel ısınmadan olacak tarım toprakların kaybı hesaplanmamış.

Dededen öğrendiklerinle tarım olmayacak!

Argelerimiz, üniversitelerimiz inovasyon çalışmalarını 50 yıllık,100 yıllık yapacaklar ki illerdeki çalışmalara da ışık tutsun. Demek ki tarım topraklarımızın her 1 m2 sini nasıl değerlendiririz hesabı yapmalıyız. Bu kurultayların bir an evvel hızlandırılması, bilim adamlarımıza imkanlar tanınmalıdır.

Sit alanı Tarım ova çalışmalarının yetersiz oluşu

Sulama ve içme su çalışmalarının daha fazla hızlandırılması

Tarım topraklarımızı korumada, işlemede, tohum geliştirilmesinde, yerli tohum çalışmalarımızı hızlandırmamızı, ürün yetiştirmede, hayvancılıkta akıllı sistem, dijital ortamdan faydalanmayı iyi geliştirip uygulamamız lazım.

Sakarya'da ve illerde bilimsel, akademisyenlerin, belediyelerin, bakanlığın, STK'ların da içinde olduğu bir tarım platformu kuralım.

Nasıl daha ucuza yetiştirebilirizi tartışalım

Farkındalık yapalım!!

ÜRETEMEZSEK HALKIMIZ AÇ

DÜNYA İNSANI AÇ

AÇ İNSANDA MUTLULUK OLMAZ

GELİN İNSANLARI MUTLU EDELİM